

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FEL-
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 19.) 1939 FEBRUÁR 8. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM. 31. SZÁM

A magyar megújulás helyes útja

Hétről-hétre az országot járja Imrédy Béla miniszterelnök, hogy a Magyar Élet Mozgalom eszméit és célkitűzéseit személyesen magyarázza meg népünknek. Vitéz Imrédy Béla ezáltal politikájának két lényeges alapelveit emelte ki. Először arra mutatott rá, hogy a Magyar Élet Mozgalom két egészségtelen szélsőség között keresi a magyar megújulás helyes útjait. Az egyik szélsőség lebecsüli a történelmi folytonosság jelentőségét s mintegy légüres térben akar új államot alkotni. A másik szélsőség viszont a fejlődés törvényét ismeri félre, meg akarja állítani az idők folyását, az egészséges fejlődést. Ezeknek mondotta Imrédy Béla miniszterelnök, hogy a magyar nemzet életében az újítás és haladás soha nem volt ellentétes a mult megbe-
csillésével.

Ez a beszéd ismételt hangsúlyozta, hogy a Magyar Élet Mozgalom mindent meg akar tartani a multból, a hagyományok kincsés-tárából, ami értékes s ezeknek az új rendszerbe való beépítésével óhajtja biztosítani a reformok Magyarországának szilárdságát és meg-alapozottságát. Ennek az új Magyarországának az alapját a magyar paraszti rétegben jelölte meg a miniszterelnök. „A magyar földműves nép, ideszámítva a régi történelmi hirtokos osztályt is, tartotta fenn örök idők óta a nemzet épületét” — mondotta. Ezért kell a magyar földet azoknak a kezére juttatni, akik azt szeretik és megbecsülik s nemcsak rideg hasznát hajtó objektumként kezelik, hanem ragaszkodnak hozzá, életük és egzisztenciájuk egyetlen bázisaként dédelgetik.

Milyen úton akarja a kormány földbirtokpolitikai elgondolá-sait megvalósítani? Erre a kérdésre az a törvényjavaslat felel, amely-t a kormány nemrég nyújtott be a képviselőházban. Ez a törvényja-vaslat a földbirtokpolitikát új alapokra helyezi. Másfélmillió holdra fehető az a földmennyiség, amelyet fokozatosan át kell juttatni a föld-népnek kezére. A „fokozatosan” szón különös hangsúly van s ezt Imrédy Béla miniszterelnök alá is húzta. Ne feledjük el, hogy a föld-birtoklás mai viszonyaihoz való il-lyen mély belenyúlás feltétlenül kihat a termelésre. Nemesak föld-reformot kell csinálnunk, de a föld-reform végrehajtása során arra is figyelniünk kell, hogy az ország mezőgazdasági termelésében ne tör-ténjenek zökkenések s a nemzet álta-lános érdekei ellen ne vétünk.

Imrédy Béla miniszterelnök úgy foglalta össze a kormány végrehaj-tási szándékait a földreform terén, hogy „a helytelen birtokeloszlást meg kell változtatni, amilyen gyor-san csak lehet s amilyen ütemben

A Ház egyesített bizottsága elfogadta a zsidójavaslat módosított második szakaszát

Kikre nem vonatkozik a törvény? - Háborús és ellenforradalmi érdemek és hadiözvegyek, titkos tanácsosok és egyetemi tanárok kivételek

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter: a hadifogságot, mint kiegészítő feltételt iktassák be a törvénybe

Budapest, február 7. A Ház egyesített bizottsága kedden délután folytatta a zsidók társadalmi és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az egyesített bizottság a részletes tárgyalást a 2. szakaszánál folytatta.

Makkay János elnök a következő új 2. szakasz beiktatását kérte:

„Amennyiben jelen törvény más-kép nem rendelkezik, rendelkezé-seit nem lehet alkalmazni:

1. olyan tűzharcosra, aki sebesülési érem viselésére jogosult és az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért legalább egy ízben kitüntetésben részesült,
2. arra, akit az 1914—18. évi háborúban ezüst, vagy arany vitézségi éremmel tüntettek ki, vagy aki az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért más kitüntetésben leg-alább két ízben részesült,
3. arra, akit az 1914—18. évi háborúban a kardokkal ékesített III. osztályú Vaskoronarenddel tüntet-tek ki, vagy aki annál magasabb s ugyancsak kardokkal ékesített ki-tüntetésben részesült,

ez összeegyeztethető a magyar nemzeti termelés érdekeivel.”

Még egy pár igen megszívle-lendő, de sajnos, eddig kevésbé kö-vetett tanácsot adott a magyar kö-zéposztálynak. Arról a vonatkozás-ról beszélt, amely a középosztály-ban kétségbevonhatatlanul megvan az úgynevezett szabad foglalkozású ágak iránt. Szinte végzetesen bele-gyökeresedett a magyar középosz-tály lelki habitusába az a felfogás, hogy csak a hivatalnokoskodás, a nyugdíj adja meg az élet és a boldogulás igazi alapját. Ez a felfogás volt az oka annak, hogy még régi magyar kereskedőcsaládok gyerme-kei is otthagyták az üzletet és hi-vatalnoknak álltak. A zsidóság rendkívüli arányú térfoglalása bi-zonyos foglalkozási ágakban nem-esak azért következett be, mert a zsidó faj átöröklött tulajdonságai

4. arra, aki legalább 50 százalé-kban hadirokkant,

5. arra, aki az 1914—18. évi háborúban hősi halált halt személy özvegye,

6. arra, aki az 1918—19. évi forradalmak idején az ezek ellen irá-nyuló nemzeti mozgalomban részt-vevett, ha ezzel életét kockáztatta, vagy emiatt szabadságvesztést szen-vedett, úgyszintén ezek özvegyeire

Megindul a részletes vita

Vitéz árvátfalvi Nagy István hely-esli a szakasz intencióit, helyte-leníti azonban, hogy a törvény ha-tálya alól kiveendők közül hiányoz-nak a 25 százalékos, 4. járadékosz-tályú hadirokkantak, a hadiözve-gyek bizonyos kategóriái, tehát nincsenek a hősi halottak özvegyei vegyék ki, hanem mindazokat, aki-keket a hadirokkanttörvény hadiöz-vegynek elismert. Vegyék ki továb-bá a hadiárvtakat, valamint azokat a sebesült frontharcosokat, akiknek egy kitüntetésük van, ha nincs is Károly csapatkeresztjük s hadifog-ságot szenvedettek, akiknek egy

és gyermekeire, aki ilyen tevéken-ség miatt életét veszítette,

7. a belső titkos tanácsosokra, a m. kir. titkóstanácsosokra, továbbá arra, ki a jelen törvény hatályba lépésekor valamely tudományegye-tem, vagy a József nádor műszaki és Gazdaságtudományegyetem ny. r. tanára.

A jelen paragrafusban megállá-pított mentesség a mentesített sze-mély ivadékaire nem terjed ki.”

kitüntetésük van.

Lakatos Gyula olyan értelmű módosítást javasolt, amely szeri-nt a törvény nem vonatkozik mind-azokra, akik az 1919-es évi augusz-tus 1. előtt valamely keresztény hitfelekezet tagjai voltak s azon-tól is keresztény hitfelekezet tagjai maradtak.

Gróf Apponyi György módosító indítványt nyújtott be. Hangsú-lyozta, hogy ha a törvényhozás a zsidóságot külön fajnak tekinti, akkor semmiféle kivételt sem tud elfogadni a háborús és ellenforra-dalmi érdemeket kivül, és épen

jobban megfelelnek a szabadfog-lalkozást kívánó követelményeknek, hanem az a menekülés is oka volt, amelyet Imrédy Béla miniszterel-nök beszédében megemlített. Egész-séges egyensúly a magyar társada-lomban csak akkor alakul ki, ha a különféle foglalkozási ágak szám-szerűség szempontjából is harmó-niába jutnak, amikor a keresztény rétegek nem fognak visszariadni attól, hogy vállalják a szabadfog-lalkozás nagyobb kockázatát, amely-lyel szemben viszont ott áll a na-gyobb lehetőség is.

Megszívlelendő szavak voltak azok, amelyben a miniszterelnök megmondotta, hogy nemesak zsidó, de keresztény kérdés is van. Sőt elsősorban keresztény kérdés van. A szabad foglalkozásoktól való menekülés problémája is idetartoz-ik. De ehhez kapcsolódik még sok

más kérdés is. Hogy a keresztény társadalom olyan helyzetbe jusson, amely az ország jövője és fejlődése szempontjából kívánatos, ez nem-csak a kormányon áll, hanem első-sorban a magyar nép minden réte-gén. Ha a nép megérti Imrédy Béla miniszterelnök célkitűzését s belátja, hogy változtatás s refor-mok nélkül nincs új magyar élet, nincs megújulás s ennek a belá-tásnak a kapesán az érdekelt réte-gek hajlandók meghozni a szüksé-ges áldozatokat, akkor fel tudjuk építeni azt a Magyarországot, mely-ről a miniszterelnök azt mondotta, hogy ha nem fog is paradicsomi megélhetést nyújtani tudni minden magyarnak, hiszen szegény ország vagyunk, de mindenestre hozzá-segít ahhoz, hogy minden tisztés magyar polgár megtalálja benne a maga emberhez méltó életét.

ezért kéri a szakasz ama pontjának törlését, amely a titkos tanácsosokra és az egyetemi ny. r. tanárookra vonatkozik.

Gróf Károlyi Viktor felhívja a figyelmet arra, hogy ha kivételt tesznek mindazokra, akik a nemzeti gondolat mellett 1918-19-ben állást foglaltak, és a kivételt átvisszák az illető özvegyeire s gyermekeire, akkor hasonló álláspontra kellene helyezkedni az ellenforradalomban résztvevő házastársánál is.

Vitéz Makray Lajos a szakasz 5. pontjához nyújtott be módosítást, olyan értelemben, hogy a kivétel a világháborúban hősi halált halt halottak nemcsak özvegyére, hanem árvaira is terjedjen ki.

Rupert Rezső kérte, hogy a tűzharcosokat válogatás nélkül illesse meg a kivételes elbánás.

Vitéz Martsekényi Imre indítványozta, hogy a törvény rendelkezése alól vétsenek ki azok a zsidó frontharcosok.

akik tényleges frontharcosi szolgálat igazolásul annakidején Károly-csapatkeresztet kaptak, vagy legalább egy vitézségi érmet, vagy kardot, tiszti kiténtetést érdemelték ki, azok, akik a Károly-csapatkereszt viselési jogosultságot rajtuk kívül álló okok miatt nem tudták megszerezni, de legalább II. osztályú vitézségi érmet, vagy kardot, tiszti kiténtetést, III. osztályú katonai érdemkeresztet kaptak harctéri szolgálatuk időtartama alatt.

továbbá azok, akik vért áldoztak a hazáért, azaz megsebesültek (sebesülési érem legalább egy sávv), s azok, akik harctéri szolgálatuk közben legalább 50 százalékos megsebesülést szenvedtek, kiveendők a hősi halott özvegyei, valamint a hősi halottak egyenes, elsőfokú leszármazottai is.

Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter válasza

Ezután Tasnádi Nagy András igazságügy-miniszter válaszolt a vita során elhangzott észrevételekre. Hangsúlyozta, hogy a javaslat 2. szakasza átgondolt rendszerbe foglalja össze azokat a kivételes eseteket, amelyeknél a törvény kedvezményes elbánást biztosít. Három csoport van: 1. harctéri érdemek, 2. ellenforradalmi érdemek, 3. a polgári érdemek csoportja.

Az elsőnél abból az elgondolásból kell kiindulni, hogy a harctéri szolgálat köteleességteljesítés, polgári köteleesség, tehát nem külön érdem. A törvényjavaslat 2. szakasza tehát azokat kívánja kedvezményes elbánásban részesíteni,

akik a polgári köteleességteljesítés során az átlagosan túlmenő, valamely különleges érdemet szereztek.

Többet említették azt, hogy a szakasz a hadifogságot semmivel sem méltányolja. Ebben a vonatkozásban maga is indokoltnak tart bizonyos megfontolást, ezért az előadó által módosított szakaszt olyan értelemben kéri kiegészíteni, hogy a hadifogságot, mint kiegészítő feltételt iktassák be.

A szakasz 1. bekezdése tehát így hangzanék:

„A törvény rendelkezéseit nem lehet alkalmazni olyan tűzharcosra, aki az 1914-18. évi háborúban hadifogságot szenvedett, aki sebesülési érem viselésére jogosult, stb...”

Az 50 százalékos hadirokkantság megállapításával kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy ennek megállapítását milyen időponthoz kell kötni, tekintettel arra, hogy a hadirokkantság százalékos minősítése változhat. Epen ezért a beke-

Kérte a zsidó tűzharcosok részére megállapított 3 százalékos kiterjesztését, továbbá olyan módosítást, hogy a csak Károly-csapatkereszttel rendelkező zsidó tűzharcosok a zsidóság részére megállapított 6 százalékos, vagy 12 százalékos arányszám terhére is minden vonatkozásban elsőbbségi jogot nyerjenek.

Cseh-Szombathy László indítványozta, hogy a törvény rendelkezése alól vegyék ki azokat a tűzharcosokat, akik a Károly-csapatkereszt viselésére jogosultak, és legalább egy ízben kiténtetést kaptak, továbbá a hadirokkantságot, hadiözvegyeket, hadiárvaikat, illetőleg azokat, akik nagykorúságuk előtt ezen a címen voltak nyilvántartva, azoknak a hadirokkantságnak gyermekeit, akiknek rokantsági foka legalább 50 százalékos, és végül a kommunizmus és ellenforradalom alatt életüket veszítették özvegyeit és árvaikat.

Drózdai György kérte a kivételek alkalmazását azokra a frontharcosokra, akik kiténtetésben részesültek.

Kéthly Anna után Meesér András hangzott, hogy a világháború idején általános hadkötelezettség volt, tehát a harctérien való jelenlét önmagában nem érdemel külön elismerést, mert ez mindenkinek kötelessége volt.

Ellenben minden kedvezményt megadna azok számára, akik az ellenforradalomban vettek részt, mert ezek önként vállaltak szerepet, szabadságukat, életüket kockáztatták.

Rassay Károly csatlakozott Apányi György grófnak indítványához.

Bródy Ernő és Halla Aurél a tűzharcosoknak a törvény hatálya alól kivétele mellett foglalt állást.

dést olyan értelemben kívánja kiegészíteni, hogy

a törvény rendelkezése nem vonatkozik arra, aki a törvény hatálya alá nem tartozó hadirokkant.

A 2. csoport az ellenforradalom idején tanúsított érdemekkel kapcsolatban rendelkezik a kivételekről. A harmadik csoportnál érvényesül a legszigorúbb eljárás, épen ezért csak a belső titkos tanácsosok, a m. kir. titkos tanácsosok s az egyetemi tanárok kivételéről intézkedik.

Végül kérte az igazságügy-miniszter az együttes bizottságot, hogy a szakaszt az előadó szövegében s az általa javasolt két kiegészítő módosítással fogadják el. Az egyesített bizottság a miniszter felszólalása után a javaslat 2. szakaszát az előadó által előterjesztett új szövegében, az igazságügy-miniszter kiegészítő módosításaival fogadta el. A bizottság szerdán délután félőtkor folytatja a javaslat részletes tárgyalását.

A horvátok kedvezően fogadták az új jugoszláv kormányt

Sztojadinovics a radikális parlamenti csoport elnöke — Hír szerint támogatja a kormányt

Belgrád, február 7. A jugoszláv radikális egyesület parlamenti csoportja kedden délelőtti ülésén a csoport elnökévé választotta Sztojadinovics volt miniszterelnököt, aki hír szerint

az új kormányt támogató politika mellett szállt síkra.

Zágráb, február 7. Az új kormányt

kedvezően fogadták Zágrábban, mert az új kormányynak főleg az a

feladata, hogy anyhülést teremtsen és tárgyalásokat kezdjen a horvátokkal. Zágrábban megállapítják, hogy az új kormányban

nincs senki, aki akadályt jelentene a meggyegyezésre irányuló tárgyalásoknál.

Ruzsice az új igazságügy-miniszter, aki maga is horvát, valaha zágrábi bán volt, bár nem tartozik Macsek horvát pártjához, a horvátoknál mégis nagy rokonszenvet élvez.

Vozary Aladár rádióelőadása

Budapest, február 7. R. Vozary Aladár országgyűlési képviselő kedden este a rádióban előadást tartott. Rámutatott arra, hogy a még Szlovákiában és Kárpátalján maradt magyarok száma legalább 100-150 ezerre tehető. Esterházy János gróf személyében az ottmaradt magyarságnak éber, hozzáértő, kötelességtudó, páratlan munkarejű és önfeláldozásig önzellen vezetője van, aki az ottani magyarság nehéz harcaiban száz nehéz próbát állott ki. Esterházy János gróf gyönyörű tervvel lépett nagy magyar nyilvánosság elé, amelynek melőbbi megvalósítása az anyaországi magyaroktól is függ. Egy népesorpot idegen környezetben, más nemzet által irányított életben eredeti mi-

voltát csak akkor tarthatja fenn, ha meg tudja őrizni lelkét és vagyonát. A magyar házak a kisebbségi élet modern erőtényei lesznek, aki azt akarja, hogy a még kint rekedt magyarok lelke megmaradjon épnek, erősnek, bizakodónak, a magyar jövőt várónak, az vegye nemzeti parancsnak a magyar házak ügyének előmozdítását. Magyarország vármegyéi, városai, pénzintézetei építsenek fel egy-egy magyar házat. Ugyanezt meg lehetnének gazdagabb mánásaink és főpapjaink is. Rendezzünk gyűjtéseket, előadásokat. A templomok is magukévé tehetik ezt az ügyet és egy-egy vasárnap a magyar házak javára tegyék ki perselyeket.

Aláírták az olasz-szovjet orosz gazdasági jegyzőkönyveket

Róma, február 7. Ciano külügy-miniszter Stein szovjet nagykövet és Popov kereskedelmi megbízott kedden este aláírta a már bejelentett olasz-szovjet orosz gazdasági jegyzőkönyveket. Hivatalos közlés

szerint a jegyzőkönyvekkel és megállapodásokkal felszámolják a multból származó vitás gazdasági kérdéseket és újból szabályozzák az olasz szovjet árucserét.

Guerilla csapatok harcolnak a Szovjet ellen

Varsó, február 7. Mint a fegyver lapok a szovjet-észti határmenti Narva-Vintseből jelentik, az ottani észti lakosság elbeszélése szerint Goremkyn hetman parancsnoksága alatt egy 230 főt számláló csoport, amelynek 30 gépfegyvere is van, szovjetországi területen bandaharcot folytat és sorra megtámadja a határ közelében

lévő szovjet vasúti állomásokat. A határmenti lakosság rokonszenvenz velük, ami megnehezíti leverésüket. Az elmúlt napokban a csapat tagjai a Fejbus-tól nyugatra bukkantak fel. Harcba hozták és a lövöldözést órákon át lehetett hallani. Goremkyn állítólag éretlenséget mutatott.

Influenzában megbetegedett XI. Pius pápa

Vatikánváros, február 7. A pápa újból beteg. A keddi kihallgatások elmaradtak. Összentsége súlyos influenzában fekszik. A hétfői fogadások nagyon kifárasztották.

XI. Pius pápa koronázásának 17. évfordulója alkalmából, amely összecsis a

lateráni szerződés 10. évfordulójaival, jövő vasárnap, február 12-én a Szent Péter templomban ünnepélyes nagymissa lesz.

Ha a pápa egészségi állapota megengedi, a misét ő maga fogja celebrálni.

A lateráni szerződés évfordulója alkalmából az olasz püspöki kar a Vatikánban ülést tart. Az ülésre kétszáznál több érseket és püspököt hívtak meg. Jelen vannak a kúriai hibornokok is. A gyűlés titkos és az ott elhangzott felszólalásokat nem hozzák nyilvánosságra.

Vatikánváros, február 7. A korábbi jelentésekkel ellentétben megállapítják, hogy

a pápa egészségi állapota nem ad okot nyugtalanságra. Összentsége csak könnyebb hüllésben szenved és a kihallgatásokat csupán a jövő vasárnapi farsangi szertartásokra való tekintettel függesztették fel.

A Szentatya kedden fogadta Pacelli bíborost.

VIGSZINHÁZ

A szerelem és vidámság magyar filmremeké:

Pusztai királykisasszony

Napsugaras történet a hortobágyi tanítónőről, akiért eljött a mesebeli herceg.

Főszereplők:

SZÖRÉNYI ÉVA — SZABÓ SÁNDOR — CSORTOS — BILICSI HAJMÁSSY.

A helyszíni felvételek Debreczenben és a Hortobágyon készültek!

Bemutató ma!

Negrin folytatni akarja az ellenállást

A végső ellenállás politikája megbukik a gyakorlatban -- Özönlenek a köztársaságiak francia területre -- Franco csapatai folytatják előnyomulásukat

London, február 7. Az Ewening News szerint Negrin értesítette a volt barcelonai kormány londoni követét, hogy Valenciában, vagy Madridban újjá akarja alakítani kormányát és folytatni kívánja az ellenállást.

Páris, február 7. Companis katalán miniszter kedden délután Párisba érkezett.

Perpignan, február 7. A Havas-iroda tudósítója jelenti: Ugy látzik, hogy a „végső ellenállás” politikáját gyakorlatban már nem viszik keresztül. Spanyol körök véleménye szerint a harc folytatása Spanyolország középső szakaszán is majdnem lehetetlen s arra már egyáltalában nem is számítanak. — Katonai körökben hasonló a felfogás.

Páris, február 7. A francia külügyminisztérium felhivatalos közlése szerint a spanyol köztársasági kormány e pillanatban

nem tekinthető létezőnek,

mert a francia területre menekült minisztereknek nem adtak extraterritoriális jogot, hanem csupán politikai menekülteknek tekintik őket.

Páris, február 7. Alvarez del Vayo köztársasági spanyol külügyminiszter újságírók előtt kijelentette, hogy a köztársaságiak visszavonulását jelenleg hat hadosztály fedezli. A kormány felkérte a köztársasági hadvezetőséget, hogy **még legalább két napig tartóztassák fel Franco csapatait.**

Negrin miniszterelnök, aki hétfőn visszatért Katalóniába, csak akkor fog végérvényesen francia területre menekülni, ha a köztársasági csapatok már teljesen feladták a küzdelmet. A Temps jelentése szerint Franco tábornok hadai kedden 3 km-nyire állottak Figuerastól.

Az olasz önkéntesek kérdése

London, február 7. A Reuter-iroda értesítése szerint, Rómában az a hír járja, hogy Mussolini nem sokára félreérthetetlen világos szavakkal újítja meg Chamberlain miniszterelnöknek adott ígését, amely szerint az olasz csapatok haladéktalanul kivonulnak Spanyolországból, mielőtt Franco tábornok legrozza a köztársasági kormányt.

Róma, február 7. A Giornale D'Italia szerint a Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek visszavonásának feltételei a következők:

1. Teljesen le kell szerelni és fel kell oszlatni a Franciaországba menekült köztársasági sereget, amely máskülönben veszélyeztetné a nemzeti Spanyolországot.

2. Szét kell oszlatni s ártalmatlanná kell tenni a köztársasági Spanyolország Franciaországba menekült vezetőit, akiknek franciaországi tartózkodása már különösnek tűnik fel és megmondásra készlet.

3. Spanyolország határain belül

és kívül élő köztársaságiaknak feltevéssel nélkül meg kell adni magukat.

4. Vissza kell adni az elrabolt s Franciaországba hurcolt spanyol kincseket, amelyek nemcsak nemzeti vagyon, hanem hadialapot is jelentenek és vissza kell adni a spanyol

nyol nemzeti bank aranykészletét.

Páris, február 7. (MTI) Kedden egész napon tartott a menekültek beözönlése a spanyol-francia határlomásokon. A köztársaságiak zöme még nem kelt át a határon.

Módosítás végett visszaküldte a felsőház az álláshalmozásról szóló törvényjavaslatot a képviselőháznak

Reményi-Schneller Lajos: „Megengedhetetlen, hogy egy magasállású állami tisztviselő felesége elegye mások elől a kenyeret

A módosított törvényjavaslat nem érinti a szerzett jogokat

Budapest, február 7. A felsőház keddi délelőtti ülését 10 órakor nyitotta meg gróf Széchenyi Bertalan elnök, aki megemlékezett Werner Adolf zirci apát felsőházi tag elhunytáról, akinek emlékét a felsőház jegyzőkönyvben örökölte meg. Ezután áttértek a keresetelhalmozásról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Bíró Zoltán, az első felszólaló elfogadta a javaslatot. Wekerle Sándor arról beszélt, hogy vannak közalkalmazottak akik elhelyezkednek magángazdaságokban. Ezek ellen is kellene törvényt hozni. Pap József és gróf Zichy István nem fogadták el a törvényjavaslatot. Utánuk Keszthelyi Gyula szólalt fel, aki a fiatalság szempontjából helyesli a javaslatot.

— A férjes nők jogainál — mondotta — szentebnek tartom a természet és az élet jogát, ami a fiatalságot illeti meg. A javaslatot elfogadom.

Ezután gróf Ankovich-Bésán József szólalt fel. Szerinte igazságtalan a javaslat, mert szerzett jogokat érint. Szükség van arra, hogy az érdekeltek bizonyos esetekben a közigazgatási hatósághoz fordulhassanak jogorvoslatért. A javaslatot nem fogadja el.

Hegedűs Lóránt szerint nem nyugdíjképesre, hanem életképesre kell nevelni az ifjúságot. Ugy gondolja, hogy a törvény a válások sorozatát vonná maga után. A javaslatot csak a bizottság szövegezésében fogadja el.

Végül Meskó Zoltán szólalt fel a javaslat mellett. Hangsúlyozta, hogy a kormány a fiatalságot akarja elhelyezni a javaslat révén és azért azt a felsőháznak el kell fogadnia.

Azután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter emelkedett szólásra. — A kérdés rendezését — mondotta — nem az irigység, hanem az egészséges magyar nép követeli. Ezt a kérdést rendezni kell és ebben a kormányt nem akadályozhatja meg azt sem, hogy az utca, vagy a közvélemény is kívánja e kérdés rendezését. Mert ezek kívánnak valót, azért ez lehet helyes és jó. Nekünk e kér-

déssel igenis foglalkoznunk kell, mert a kormányzat hivatása az is, hogy megnyugvást szerezzen az országnak, az ország nagy lömeget igazoló kérdések túlnyomó részét nyugvópontra helyezve.

— Vidéken hallani különösen azt, hogy e problémával foglalkoznak és állandóan szóvá teszik a méltóságos és ügyelmes tanítónőket. Ez a javaslat, kétségtelen, hogy a kérdéskomplexumnak es. a. a. keresetek szabályozási részét foglalja magában, de nem szabályozza az összértehetlenséget, melyről legközelebb törvényjavaslatot terjeszt be a kormány.

— Sokan kifogásolták, hogy nem egyidejűleg jön a kormány az összértehetlenségi javaslattal, azonban két különböző tércé különböző javaslatáról van szó. Az összértehetlenségi törvény betervezése az igazságügyi tércé feladata. Ez irányban megnyugtathatom a felsőházat, hogy a kormány a közeljövőben be fogja nyújtani az összértehetlenségi törvényjavaslatot.

Visszatérve a most tárgyalt javaslatra, megállapítja a miniszter, hogy az eredeti javaslat, amelyet beterveztett, lényegében szigorúbb volt, de a képviselőház bizottságában és plénumában többször engedett azért, hogy ez a javaslat semmi igazságtalanságot ne tartalmazzon.

Ezek után a módosítások után most már csak a legkisebb és csak a mindenkinek szemet szűrő eseteket szünteti meg ez a törvényjavaslat. Ezek maradnak meg most már csak a törvényben, mert mégis csak megengedhetetlen például, hogy egy magasállású állami tisztviselő felesége elegye más elől a kenyeret (Taps), amikor ez a többletjövdelem csak plusz toalettet jelent.

Ezután arról beszélt a pénzügyminiszter, hogy a javaslatban arról van szó, hogy valakinek a VI. fizetési osztály első fokozatában kell hogy legyen a férje és csak akkor kell elbocsátani őt a javaslat szerint. Nem lehet mondani tehát, hogy kikapcsolták teljesen a női munkacsoportot.

Chamberlain megnyitotta a londoni palesztina értekezletet

London, február 7. Kedden nyílt meg a londoni St. James-palotában a Palesztina jövőjéről tanácskozó értekezlet. Chamberlain miniszterelnök külön-külön teremben külön megnyitóbeszédet intézett az arab és zsidó küldöttséghez, tekintettel a két nép közötti feszült viszonyra.

Hangsúlyozta, hogy a békét igyekszik megközelíteni és éppen ezért mindkét részből megértésre van szükség. Elismerte a palesztinai problémák súlyosságát, de hangsúlyozta, hogy nincsen olyan nehéz probléma, amit meg ne lehetne oldani.

A javaslat tehát minden szociális szempontot számbavevő.

A pénzügyminiszter beszéde után a felsőház általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot.

A pénzügyminiszter beszéde után megkezdődött a részletes vita, melynek során az első négy szakaszt változatlanul fogadták el. Az ötödik szakaszt a pénzügyi bizottság módosításával fogadta el a felsőház, majd változatlanul hagyta a hatodik és hetedik szakaszt. A nyolcadik szakaszról, amely a szerzett jogokat érinti, a felsőház névszerűen szavazás útján 73 szavazattal 21 ellenében a pénzügyi bizottság módosítását fogadta el, mely kimondja, hogy a hetedik paragrafus, mely bizonyos együttes jövedelmi határ esetén a végelbírás alá vonást rendel el, ne vonatkozzék a törvény hatálybaléptekor közzolgáltatásban álló nőkre.

A felsőház az álláshalmozásról szóló törvényjavaslatot visszaküldte a képviselőháznak a módosítások elfogadása végett, majd tudomásul vette a 33-as bizottság jelentését. Az ülés háromnegyed 2 órakor ért véget.

A Nemzeti Egység Pártja megkezdte a földbirtok-reformjavaslat tárgyalását

Budapest, február 7. A Nemzeti Egység Pártja földművelési, földbirtokpolitikai és pénzügyi csoportja ma délelőtt 11 órakor tárgyalás alá vette a kishaszonbérletek alakításának előmozdításáról és más földbirtokpolitikai rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot, amelyet Urbán Gáspár báró képviselő, mint a javaslat előadója ismertetett. Az általános vita keretében felszólalt Vay Miklós báró, Ivády Béla, Alföldy Béla, Károlyi Viktor gróf, Baioh Gábor és Festetics Domonkos gróf. A bizottság szerdán délelőtt 10 órakor folytatja tanácskozását.

HUNGARIA filmszínház

A nem szünő érdeklődés miatt még egy napra prolongáltuk így MA visszavonhatatlanul utoljára: a

J Á N O S V I T É Z

Előadások: 5, 9, 9 órakor! Híradó!

Holnap: Bajtársak!!!

Még nincs megállapítva a végleges cseh-magyar határ

Budapest, február 7. (MTI) Az egyik budapesti déli lap beavatott helyről nyert információkra támaszkodva beszámolt a bécsi döntőbíró-sági ítélet kapcsán összeült magyar-csehszlovák vegyesbizottság munkálatairól. Minthogy a cikk egyes részei félreértések keltésére alkalmas beállításban jelentek meg, illetékes helyen felhatalmazták a MTI-t annak közlésére, hogy Magyarország és Csehszlovákia között a határ véglegesén még nincs megállapítva. A határvonal csak a magyar-csehszlovák bizottság munkájának eredményeként létrejövő megállapodással válik véglegesé.

Gróf Esterházy János ugyanebben a cikkben említett Budapestről történt elutazása a bizottság munkálataival összefüggésben nem áll.

Munkács, február 7. Ma Munkácsra érkezett Román Rózi dusicse kézimunka tanítónő, aki a beregszentmiklósi rabkórházból szökött meg. Az ukránok annak idején letartóztatták a nála levő vádirat szerint azért, mert rokonszenvezett a magyarokkal és szidta az ukránokat. A tanítónő 27 napot töltött börtönben, ahol úgy összeverték, hogy súlyos betegen került Beregszentmiklósi főbörtönbe, ahol ma meggyógyult.

Hivatalos vizsgálat közben föbelőtte magát egy jegyző

Bátaszékről jelentik, hogy Zombori Ferenc 40 éves főjegyző hivatalvizsgálat közben föbelőtte magát a kórházbaszállítás után meghalt. Az utóbbi időben több panasz merült fel ellene és a panaszok kivizsgálására budapesti detektívek érkeztek Bátaszékre. Kedden pedig

a központi járási főszolgabíró várta a vizsgálatot rendezett. Néhány percig folyt még csak a vizsgálat, amikor Zombori bocsánatot kért, — hogy néhány percre távozhassék. Kiment a mellékhelyiségbe és forgópisztolyával föbelőtte magát. A vizsgálat tovább folyik.

Lemondott a Templomegyesület elnöksége és tisztikara

A választmány nem fogadta el a lemondást — A Templomegyesület szociális működése a statisztika tükrében

Hétfőn délután 6 órakor a református egyház tanácstermében tartotta meg választmányi ülését a Kálvinisták Templomegyesülete, Kócz Aurélné elnöklété mellett. A választmányi ülést Siposs Imre központi lelkész bibliaolvasása és imája vezette be, majd Kócz Aurélné köszöntötte nagy szeretettel az egyház tanácstermét zsúfolásig megtöltő megjelenteket.

Dr. Balogh Gyula terjesztette elő ezután főtitkári jelentését, amely tulajdonképpen annak a kiküldött bizottságnak a vizsgálati eredményét tartalmazza, akiket azért küldtek ki, hogy a Templomegyesületnek működését, anyagi helyzetét és eddigi munkájának eredményét tegye bírálattá tárgyává és arról részletes jelentésben számoljon be. A bizottság tagjai Balogh Gyula, Kovács József, Mezey Béla és dr. Ménes Lajos voltak.

A felülvizsgálatot tartalmazó jegyzőkönyv értelmében a templomegyesület eddigi működését a legteljesebb elismerés illeti meg és minden körülmények között azt bizonyítja az áldozatos és önzetlen munka, hogy a templomegyesület tagjai az elfoglaltan szeretettel átthva hatalmas méretű munkát fejtettek ki egyházuk és embertársaik javára.

A jelentés szerint a Templomegyesület ingatlanban levő vagyona 47.800 pengő, míg készpénzvágyona 7.689 pengő. Tizenkét év alatt 26.783 pengőnyi segélyt osztott ki.

Ez a néhány szám a statisztikából bizonyítja azt a nagyszabású munkát, amelyet a Templomegyesület esendes visszavonultságban végzett munkája, 12 esztendő alatt megteremtett. A felülvizsgálatot végző bizottság meleg szavakkal köszönte meg a Templomegyesület munkáját és a legteljesebb elismerését fejezte ki azzal szemben. A választmány a főtitkári jelentést egyhangulag vette tudomásul és azt a közgyűlés elé terjesztte.

A „Vasárnap” című feladványt

ügyében megállapította a választmányi gyűlés, hogy 19 év alatt, amióta a lap fennáll, mintegy 90.000 pengőnyi összeget áldozott annak fenntartására.

Balogh Istvánné szólalt fel ezután, aki foglalkozott a Templomegyesület munkásságával, annak megalakulásától kezdve egészen a mai napig és visszautasította mindazokat a vádakokat, amelyek az utóbbi időben, min a súlyos kritika, illeték a Templomegyesületet, amennyiben ezek a vádak azt állították, hogy a Templomegyesület jelenleg nem végez semmiféle aktív munkát. Nem akart részletekre kiterjeszkedni Balogh Istvánné, de megemlítette, hogy a legutóbbi időkben is súlyos áldozatokkal igyekeztek segíteni azokat, akik rászorultak a segítségre, így többek között

aktív részt vettek a Felvidék támogatásában.

Azokkal a súlyos bírálatokkal szemben, amikkel az utóbbi időben a Templomegyesületet illették, ki kell jelenteni, hogy azok legjobban azoknak fájnak, akik ma is a legteljesebb odaadással végzik áldozatos munkájukat.

Balogh Istvánné felszólalása végén mint a Templomegyesület egyik elnöknője, bejelentette lemondását elnöki tisztségéről.

Baró Györfv Miklósné emlékedt ezután szólásra és bejelentette a teljes elnökség és a működő tagok lemondását.

Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző szólalt fel ezután és megemlékezve a Templomegyesület elismeréseméltó szociális teljesítményéről, kérte, hogy vonják vissza a lemondást. Fehértői Dánielné azonban megismételte a tisztikar és a működő tagok lemondását. Bajai Mihály leadványos feladvány után, aki ugyanezt meleg szavakkal emlékeztetett meg a Templomegyesületről, a választmány úgy határozott, hogy a lemondást nem fogadja el.

hanem azt a közgyűlés elé utalja.

Oláhország minél tökéletesebb megegyezést akar Magyarországgal

Az oláh kormány új munkaterve

Bukarest, február 7. A kormány kedden este munkaprogramot adott ki. Külpolitikai téren hangoztatja a munkaterv, hogy Oláhország továbbra is békét akar a jóviszonyt összes szomszédjával. Magyarországról a következőket mondja a munkaterv:

— Országunk őszintén és jóhiszeműen igyekszik, hogy minél tökéletesebb megegyezésre jusson Magyarországgal.

A kisebbségekről is megemlékezik a munkaprogram. A kisebbségi minisztérium felállításáról tesz tanúságot, — mondja — hogy Oláhország a kisebbségi jogok biztosítása útján halad előre a szabad fejlődést biztosít a kisebbségeknek minden vonatkozásban. A kisebbségeket meg is értékelték és a nemzeti arcvonalhoz való csatlakozásuk bizonyosága ennek. A kisebbségek ma már kéz a kézben mennek együtt a többségi néppel.

Ötezer pengő jutalom a Dohány-utcai merénylők nyomravezetőjének

Betörőket fogott a rendőrség a bombamerénylők keresése közben

Budapest, február 7. A budapesti rendőrség teljes apparátussal folytatja a nyomozást a Dohány-utcai kézigyártós merénylet ügyében. A nyomozást dr. Szrubian Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, a politikai osztály vezetője irányítása mellett 200 detektív végzi. A merénylet egyik sérültjének egy rokona egyébként kedden délelőtt 5000 pengőt ajánlott fel a nyomravezetőnek.

A rendőrség számít arra, hogy a bűncselekmény tetteseit meglehetősen széles körben kell kutatni. A keddi nap folyamán számos helyen tartottak házkutatást. A rendőrségnek egyébként adatai vannak a tettesekről és ezek alapján remélhető, hogy a merénylők néhány napon belül rendőrkézre kerülnek.

Hétfőn este a detektívek egyé-

ként eljutottak a Szabolcs-utca 5. számú házba is, ahol egy mulatozó, részeg társaságra bukkantak. Németh István 19 éves alkalmi munkás, Kaszmann Lajos 20 éves nap-számós és Kozolai Sándor 20 éves gyárimunkás nagyban pezsgöztek, mikor a detektívek beállították. A lakásban rengeteg bort, pezsgőt és sört találtak. A fiatal emberek részegségükben nem tudtak felvilágosítást adni, hogy honnan származik a rengeteg ital. Kedden délelőtt azután kiderült a főkapitányságon, hogy a Dohány-utcai merénylők keresése közben egy betörőbandára bukkantak, akik hétfőn éjszaka feltörték a Podmaniczky-utca 75. sz. házban levő vendéglőt és onnan zsákmányolták az italokat. A rendőrség a betörőket letartóztatta.

Németh Irén hangversenye a bulgár-magyar asztaltársaság februári összejövetelén

A debreceni bulgár-magyar asztaltársaság kedden este 8 órai kezdettel tartotta összejövetelét a Gamrinus étterem különtermében. Az influenzás megbetegedések következtében ez az összejövetel nem volt olyan népes, mint amilyet már megszoktunk, de a megjelentek így is a legjobb hangulatban töltötték el az időt.

Dr. Balla Bertalan főjegyző, az asztaltársaság elnöke hivatalos kiküldetésben Szegeden tartózkodik s így helyette dr. Radetzky László th. aljegyző, Debrecen város leltárbiztosa, az asztaltársaság agilis főtitkára üdvözölte a megjelenteket. Utána Vargha Sándor állami tanító gondnok folytatta a bulgár nemzet történetének ismertetését. A felolvasás végén a megjelentek lelkesen megtapsolták az előadót.

A februári összejövetel kiemelkedő száma Németh Irénnek, a Városi Zenekörök vezető növendékének hangversenye volt, aki Forray István karigazgató zongorkísérete mellett Milőcker Dubarry kerlingője, Lavotta: Két baba és Honnan jön a fény című szerzeményeit énekelte kellemesen csengő hangján. Az előadó művésznőt szűnni nem akaró tapsorkánál jutalmazta a lelkes közönség, majd dr. Radetzky László egy gyönyörű esokorral ajándékozta meg.

A bulgár-magyar asztaltársaság februári összejövetelét Telesi Pál zárószóival ért véget, aki zamatos palóc nyelven kis epizódokat elevenített fel a Városi Dal-egylet bulgáriai kirándulásáról.

KIHALLGATTÁK A RÁKÓCZI-UTI HÁZBEOMLÁS VÁDLOTTJAIT

Budapest, február 7. A budapesti büntetőtörvényszék Gátay-tanácsa kedden kezdte meg az emlékeztető Rákóczi-úti házbeomlásból származó bűnügy tárgyalását. Az ügyészség az 1936 július 23-án történt házbeomlás miatt gondatlanságból okozott emberölés, valamint kétrendezbeli gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétsége címén emelt vádat Quittner Ervin, Gergely Jenő, Straub József, Enyed Béla, Stein Pál mérnökök és Halom István, a Magyar Általános Ingatlanbank igazgatója ellen.

A vádirat felolvasása után a vádlottakat hallgatta ki a bíróság. — Mindnyájan tagadták a vádat és azzal védekeztek, hogy az épületen olyan pillérhibák voltak, melyeket csak a beomlás után lehetett észlelni.

A bíróság a vádlottak vallomása után a tanúk kihallgatását kezdte meg. A tanuvallomások és a szakértők kihallgatása több napot vesz igénybe és ítélethozatalra előreláthatólag a hét végén kerül sor.

PÁRTVACSORA A NEMZETI EGYSÉG PÁRTJÁBAN

Budapest, február 7. A Nemzeti Egység Pártja kedden este klubhelyiségében pártvacsorát tartott, amelyen megjelentek a miniszterelnök, Reményi Schneller Lajos, Telesi Mihály gróf miniszterek, — Rátz Jenő ny. miniszter, Bárczay Ferenc országos elnök, Törzs Tibor, Kőlcsey István és Bárczay János, a párt alelnökei, Konkoly Thege Kálmán háznagy, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sajtófőnök és sok országgyűlési képviselő.

Mi van a faszén-hiány hátterében?

Rövid időn belül nagyobb szállítmány retorta-szén érkezik Debrecenbe — Tisztán a külpolitikai események miatt akadt meg a behozatal

A visszatért Felvidék megszállása és viszonyainak rendezése után a magyar kormány mindent megtehetett, hogy a csehekkel újra felvegye az érintkezést a nemzetközi élet minden terén. Sajnos, minden jóakarát ellenére szándékunk megakadt a csehek ismételt megújuló gánctevéséi, orvítadási és pimaszkodásai miatt. Hiába nyitlak meg a határok, hiába szabadította fel a magyar kormány a kereskedelmi forgalmat zárját, odaátról bizalmatlansággal, sőt rosszhiszeműséggel feleltek. A szomszédi viszony helyreállítására irányuló minden magyar törekvést megfűsítették a csehek, amikor álnok módon, sorozatos orvítadásokkal kerültek a magyarság hátába, hogy mérgezett késüket a szívébe mártsák. A novemberi napokat követő időszakot sem a békés megegyezés jegyében élték le szomszédságunkban, hanem minden eszközzel azon voltak, hogy arculcsapásaikkal lekicsinyeljék az igazságot és elhallgattassák.

A félig-meddig megoldott trianoni kérdés most Ruszinszkóban tovább vérzik. Lépten-nyomon újabb bizonyítékaik vannak a visszacsatolás szükségességének. Ruszinszkó ide tartozik az Alföldhöz, Ruszinszkó a magyarsággal él és bukik. Ruszinszkónak újra magyarnak kell lennie!

Ennek az egymásrautaltságnak egy parányi, jellemző példáját akarjuk most felemlíteni.

Az oláhok munició gyártásra használják fel a faszenet

A Horthy-seregek diadalmas bevonulása, a viszonyok rendezése után a magyar kormány felszabadította a határokat és a kereskedelmi forgalmat ismét megindulhatott a két ország között. Az öröm mámorában, a boldogság csillogásában egy pillanatra talán elkápráztak a szemek: a magyar a pénzt, az üzletet mellékesnek tekinti ilyen ünnepen: senki sem gondolt arra, hogy a csehek — ősi szokásaikhoz híven — újra meg újra arculütik még megaláztatásuk után is az igazságot, a becsületességet. Két hónap múlt el, míg az élet lassan újra a régi kerékvágásba zökent s itt-ott ötlet-szerűen felfedezték azokat a pimaszságokat, amiket a magyarság rovására természetesen elkövettek.

Egyik — igaz kisebb — mozzanata volt ennek a felismerésnek az, hogy egyszerre eltűnt a magyar piacról a retorta-szén. Eleinte nem tulajdonítottak semmi jelentőséget a dolognak, hasonló máskor is előfordult. Nagyobb jelentősége csak akkor lett, amikor már egyes iparágak létét kezdte veszélyeztetni.

Kérdést intéztünk az egyik nagyobb debreceni retorta-szén kereskedőhöz ebben az ügyben, aki szinte magából kikelve csak ennyit válaszolt előbb:

— A csehek!

Ebben az egy szóban minden benne volt. Elbeszélte ezután, hogy már a határon volt több vagon faszenet, mikor hirtelen ötlettel nem adták át azt a cseh hatóságok a magyar vasútnak. Nemesak nekik, akik ebből élnek, hanem magának az iparoságnak is nagy terhet jelent a szállítmány elakadása. Felesleges hangsúlyozni, hogy egyes iparágak, — mint például a bányások, lakatosok

Kovácsok, szabók munkája majdnem lehetetlenné vált ezáltal. Több oldalú kívánságra a Kereskedelmi és Iparkamara is felkereste őket ebben az ügyben.

— Mi viszont semmit sem tudunk egyedül csinálni, — mondotta. — Sőt még mi is kértük a Kereskedelmi Kamarát, hogy legyen segítségünkre és járjon el a kereskedelmi minisztériumban. Erre vonatkozólag ígéretet is kaptunk. Megnyugtatóul még közölhetem, hogy ma kaptam a Faszénbehozatali Kft.-től egy levelet, amelyben jelzik a határ újra való megnyitását... ha ismét nem történik valami... Az oláhoktól idáig is gyenge szállítmányokat kaptunk. Most még az is megszűnt. Saját területükön használják fel munició iparukban... Mert ők is lézasan fegyverkeznek újabban.

Diczig kamarai titkár nyilatkozata

Az Ipar és Kereskedelmi Kamara részéről Diczig Alajos titkár tájékoztató bennünket a faszénbehozatal ügyéről:

— Debrecen és általában egész Magyarország faszén készletének főbeszerzési forrása a Munkács felletti rész, Szolyva és Perecshegy környéke volt. A múlt év decemberében már újra megindult a kereskedelmi forgalom, mert tudvalevő, hogy a csehekre kényes helyzet miatt augusztusban csökkent, októberben pedig teljesen megszűnt a forgalom a két ország között. Újabban a munkácsi események ismét megszüntették a behozatalt s még Csáky külügyminiszter új kijelentése után, amellyel a magyar kormány lezártnak tekintette az ügyet a maga részéről, — sem indult meg az. Tény, hogy ma nemesak Debrecenben, hanem egész Magyarországon nagy az áruhiány retorta szénben. Közbenjártunk a miniszter úrnál: a behozatalt engedély ki van adva, csupán az áruszállítás körül vannak még nehézségek. Ugy tudom, hogy egy vagon retorta-szén a múlt hét végén megérkezett s a többi kereskedő is vár szállítmányt. Egyébként a debreceni piacon a kereskedőknek nincsen közvetlen behozatali összeköttetésük a csehekkel, ezt a Baross Szövetség érdeklőségében levő Faszénbehozatali Kft. intézi... A faszénhiányt tehát csakis a külpolitikai események okozták.

Jelenleg lehetetlen faszenet kapni a városban

Illetékes tényezők nyilatkozata meggyűlölettel szolgálhatnak tehát a debreceni iparosoknak és háziasszonyoknak. Napok kérdése csupán és újra vásárolható retorta-szén.

A jelenlegi helyzet egyébként az, hogy felvidéki szén eddig kilogramonként 22 fillérért lehetett kapni. Az üzleti tisztességbe ütköző cseh eljárás miatt a budapesti gyárakban előállított faszen nagyobb előállítás költségei következtében 40 filléres ártan került forgalomba. Jelenleg azonban semmennyit sem kapható... mert nincs!

Ez a parányi eset jellemző a csehek eljárására.

Megdöbbenetesen magyar hitelt

megrendíthetetlen akarattal hisszük azonban, hogy ez a helyzet nem sokáig fog fennállani. Beteljesül rövidesen magyarok, tótok, ruszinok álma: Ruszinföld újra magyar lesz.

És akkor nem kell kunyerálni, nem kell saját pénzünkért könyörögni egy kis retorta-szénért... amit a mi, elrablott erdőinkben égetnek! (Kagyló.)

Dr. Kölcsey Sándorné polgármesterné meglátogatta a 6. számú háztartási tanfolyamot

Már a vizsga felé közeledik a 6. számú háztartási és gazdasági tanfolyam. A tanfolyamnak jelenleg 28 hallgatója van akik Idakéry Katalin és Laczkó Lujza tanárnők irányítása mellett már betekintést nyertek a háztartás minden ágába és a legjobb úton vannak ahhoz, hogy ha férjhezmennek, a lehető legjobb gazdaasszony válhassék belőlük.

A háztartási tanfolyamot kedden délelőtt meglátogatta dr. Kölcsey Sándorné polgármesterné, a M. A. N. Sz. társelnöke. Ott voltak a látogatáson Kovács Kálmáné, a Szent Erzsébet Nőegylet elnöke, a Templomegyesület részéről Balogh Istvánné, Fehértói Dánielné, a M. A. N. Sz. Revíziós Leánykör elnöke, Erdey Margitka MANSZ titkár és Báthory József, a Revíziós Leánykör titkára.

A vendégek először a kézimunka-tanfolyamot látogatták meg, ahol Idakéry Katalin, a tanfolyam ambíciózus és nagy szak tudású vezetője mutatta be a szorgalmasan dolgozó fiatal lányok szebbnél-szebb kézimunkáit. Megtudtuk a fiatal tanárnőtől, hogy a gyakorlati kézimunka mellett elméleti oktatás is van. A gyakorlati részben szabás, varrás- és kézimunkagyakorlatokban oktatják a növendékeket.

— Nagy súlyt fektetünk a magyaros hímzésre — mondotta. — A hallgatók a maguk szaba és varrt ruhadarabokat magyaros hímzéssel díszítik, ezenkívül mindenféle magyaros motívumú párnákat és terítőket is készítenek. Célunk az, hogy a magyaros mintákat megszeressék, kultiválják és elterjesszék.

A lányok három csoportra vannak osztva és most éppen az első két csoport növendékei hajolnak a kézimunka fölé, szorgalmasan öltögettek és kezük nyomán gyönyörű magyar mintájú hímzések kerülnek ki. Dr. Kölcsey Sándorné polgármesterné megnézte mindannyiuk munkáját és a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozott a látottakról.

Ezután a harmadik csoport növendékeit nézték meg a vendégek. A konyhában sürgötek, forogtak, fehértévesen, hímzett főkötőben. Egyik habot vert, a másik krémet készített, a harmadik a párolgó ételleket kavarta a tűzhelyen. Laczkó Lujza gazdasági iskolai tanárnő irányította a szorgalmas munkát. A falon fekete tábla, rajta a mai étlap és minden fogásnak a készítője. Minden nap van egy gazdaasszony a növendékek közül, aki a főzést irányítja: most Laskay Emília tölti be a fontos tisztelet. A menü: csontleves, palacsinta, a Tere Erzsike készítménye. A rizottót három is csinálják: Nemes Magdy, Vágovits Juci és Heves Gabi, a céklát Fazekas Margit készítette. Finom krémet is sütöttek, a krémjét Molnár Margit és Barczikay Magda kavarta. A habfelfújtat Kiss Anna és Fazekas Margit sütötték, ugyancsak ők készítették az aszpikot is.

Bemutatásul, hogy milyen finoman tudnak főzni a háziasszonyjelöltek, remek uzsonnát szolgáltak fel a vendégeknek. Casinótojás (Barczikay Magda és Pere Erzsike kezei dícséri) és pompás krémes (Verzár Bébi és Bozóky Éva műve) voltak a tízórai fogásai, melyet izlésesen feldíszített asztalon szolgáltak fel. Az asztal körül Barczikay Magdos sürgött-forgott és ügyesen szolgálta ki a megjelent előkelőségeket.

A legjobb benyomásokkal távoztunk a háztartási tanfolyamról, ahol a jövő háziasszonyainak szorgalmas, ügyes munkáját láttuk. A legteljesebb elismerést illet meg a széleskörű, alapos, gondos oktatásért Idakéry Katalin és Laczkó Lujza tanárnőket, akik fáradságot nem ismerve, tudásuk legjavát adva oktatják a tanfolyam hallgatóit.

A 6. háztartási gazdasági tanfolyam vizsgája február 12-én délelőtt 10 órakor lesz a volt bábaképző előadótermében, utána pedig körülbelül 12 órakor itt nyílik meg a tanfolyam kézimunkakiállítás.

Elkötött egy lovat és megszökött a nyiregyházi rab

Megvasalva szállították vissza a fogházba

Nyiregyháza, február 8. Szakály János 25 éves nyiregyházi lakost különböző bűncselekmények elkövetése miatt másfél évi börtönbüntetésre ítélte a nyiregyházi törvényszék. Szakály jogerős büntetését a nyiregyházi fogházban töltötte s miután jómagaviseletének bizonyult, kihelyezték a fogház orosi bér gazdaságába, ahol kocsis teendőket látott el.

Pénteken délután Szakály fogházorvos kísérletében a gazdaságból visszaterve, egy óvatlan pillanatban megugrott és észrevétlenül besurrant Alter Bernát fakeserkedő udvarába.

Amikor látta, hogy a házban nem tartózkodik senki, megbújt az istállóban és a késő esti órákban magára ölte az ott talált kabátot, elkötötte a lovat és a város határában megnyergelve, Nagyálló felé vette útját. Az ügyesség a foglószerűről nyomban értesítést küldött a szomszéd községek esendőrségeinek, akik erélyes nyomozást indítottak Szakály

kézrekerítésére.

Szakály az éjszakai órákban érkezett meg Nagyállóra és a község szélén bezörgött az egyik házba, ahol egy magányos 70 éves öregasszony lakott. Az idős nő félt ajtót nyitni, mire Szakály feltörte a kaput, a lovat megkötözte, aztán behatolt a szobába. Nagynehezen sikerült az öregasszonynak támadója kezét közül kiszabadulni és a csendőrségre ment, ahol feljelentést tett. Közben Szakály menekülni igyekezett, de a csendőrök hamarosan elfogták. Szakályt a huszonegy órai önkényes szabadság izgalmaiban bővelkedő élményei után erősen megvasalva, vasárnap délelőtt visszazárárták a nyiregyházi fogházba.

Szakályt egyébként éppen aznap engedték volna feltételes szabadságra, amikor ismét visszakerült a fogságba. Erről természetesen ő nem tudott.

Szakály ellen újabb bűncselekményért megindult a büntető eljárás.

Halállal bünhődik!

Közírtté tették a rögtönbíráskodásról szóló igazságügyi miniszteri rendeletet és Debrecenben is megalakult a statáriális bíróság

Mint ismeretes, az igazságügyi miniszter a múlt napokban az egész ország területére statáriumot rendelt el löfegyverrel és robbanó anyaggal elkövetett, valamint emberélet ellen irányuló bűncselekményekre vonatkozólag. A statáriumra vonatkozó hirdetmény az ország minden városában és községében kötelezően megjelent falragaszokon is, és a törvényszéki elnökök mindenütt ismertették a statáriális rendelet szövegét.

Jeney Sándor, a debreceni törvényszék elnöke, a statáriummal kapcsolatban tegnap kijelölte a rögtönbírói bíróság tagjait. Ennek elnöke Jeney Sándor törvényszéki elnök, helyettese Zsögöd Jenő vizsgálóbíró, tanácselnök. A rögtönbírói ötös tanács tagjai az elnökök közül: Fövényessy Sándor tanácselnök, Trássy András, vitéz Bíró Barna és Szarukán István törvényszéki bírák. Pótbíró: Cs. Sebestyén György törvényszéki bíró. Jegyző: dr. Nagy Sándor. Ugyanakkor az ügyészségen is kijelölték, hogy kik lesznek a statáriális bíróságban a vádhatóság képviselői: dr. Mező Sándor kir. ügyészségi elnök, dr. Csáth Kálmán és dr. Paksi István királyi ügyész.

A statáriummal kapcsolatban Jeney Sándor törvényszéki elnök a következő hirdetményt bocsátotta ki:

HIRDETMEYNY STATARIUM!

A m. kir. Igazságügyi miniszter 1922. évi XVII. törvények 6. §-ának rendelkezéséhez képest az 1912. LXIII. törvények 12. §-ának 4. pontjában, illetve

az 1920. évi XXXVIII. törvények 1. §-ában, valamint az 1921. évi XXIX. törvények 13. §-ának első bekezdésében nyert felhatalmazás alapján a 9550—1915. I. M. E. számú rendelet 25. §-ának megfelelően, a m. kir. Belügyminiszterrel és a m. kir. Honvédelmi Miniszterrel egyetértve, az 1939. évi február hó 4. napján kelt 3431—1939. I. M. E. számú rendeletével

A RÖGTÖNBÍRÁSKODÁS KIHIRDETÉSE

az ország egész területén a löfegyver, robbantószer, illetve mindennemű robbanóanyag (bomba, kézgranát, pokolgép stb.) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntetése (ideértve az ily gyilkosság és szándékos emberölés kísérletét és az ily gyilkosság elkövetésére irányzott szövetséget is), valamint a halálosok büntetőjogi védelméről szóló 1914. évi XL. törvények rendelkezéseibe illeszköző csoportosulás útján, vagy löfegyverkezve csoportosulás esetén kívül elkövetett bűntettek és a magánosok elleni erőszaknak a Btk. 175. és 176. §-ába illeszköző bűntettére elrendelte.

A rögtönbíráskodás hatálya a tetteseken kívül a részesekre (Btk. 69. §.) is kiterjed.

Felhívom a lakosságot, hogy különösen az ily bűntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy a polgári bűntetőbíráskodás alá tartozó minden olyan egyén, aki a kihirdetés után az ország területén ily bűncselekményt követ el, rögtönbírói eljárás alá kerül és HALÁLLAL BÜNHÖDIK!

Debrecen, 1939. évi február hó 6. napján.

Jeney Sándor,
a debreceni kir. törvényszék elnöke.

Elbocsájtják a zsidókat az olasz hadseregéből

Róma, február 7. Az olasz hadseregben zsidók nem teljesíthetnek többé szolgálattal. Hétfőn este királyi rendelet jelent meg, amelynek értelmében az olasz hadsereg haladéktalanul meg kell tisztítani a zsidó elemektől. A rendelet értelmében január elsején hatállyal visszamenően elbocsájtják a szolgálatból a szárazföldi, tengeri és léghaderő valamennyi zsidó tisztját, altisztját és közlegényét. El kell bocsátani a zsidókat a pénzügyőrök és

önkéntes milícia kötelekeiből is. Az elbocsátandó listék és állítványok megfelelő végkielégítést, vagy nyugdíjat kapnak. Az összes zsidó tartalékos és póttartalékos listéket is elbocsájtják a szolgálatból.

A királyi rendelet alapján Mussolini sürgősen törvényjavaslatot dolgoz ki a parlament által is jóváhagyatja a zsidó katonai személyek elbocsátásáról szóló rendelkezéseket.

Szülők Iskolája a piarista gimnáziumban

Hétfőn volt az ötödik előadás a piarista gimnáziumban a szülők részére. Szűts Ferenc a „Piarista iskola az öntevékenység munkáiban állításában” címmel tartott magas színvonalú, gondolatokban gazdag, nagy tudásra valló előadást. Lélekismerő s mélyreható, finom érzékel rajzolta meg a különböző jellem típusokat, az azokkal való bánásmódokat. Majd rámutatott az öntevékenység, önmunkálás eszközeire az életben és iskolában, főképpen kihangsúlyozva, hogy mit kíván ezen a téren a piarista iskola diákjaitól, milyen elvek, eszmék és igazságok legyenek az irányadók az öntevékenység célkitűzéseiben és eszközeiben. A rendkívül tanulságos előadás bizonyára mély benyomásokat keltezt a jelenlévő szülők lelkében.

Ezután Rátóri József igazgató a mondottakat összefoglalva, felhívta

a szülők figyelmét a gimnáziumban folyó sokoldalú, önképzést szolgáló munkára. Az önképzőkör, Szavalókör, Földrajz—természettudományi kör, Bélyeggyűjtőkör, Cserkészlet, Vegytani és fizikai gyakorlatok, Gyorsírókör, a Francia nyelvokör, diákjaink külföldi levelezései, az Aero-klub, Sportkör; valamennyi a tanárok vezetése alatt, az öntevékenység szolgálatában áll, hogy minél több irányban képezhesse ki magát a most felnőtté váló ifjúság.

Végül Kummergruber Emil tartott érdekes, lebilincselő előadást a pályaválasztásról. Komoly, következetes felelősségérzet vezesse a szülőket gyermekeik nevelésében. Példájukkal neveljenek kötelességtudó erős jellemeket, kísérjék figyelemmel kis koruktól fogva bontakozó egyéniségüket, főleg hajlamukat s mikor jött a pályaválasztás

ideje, okos, bölcs tanácsaik segítségével, s nem parancsszóval, gyermeküket a nekik legmegfelelőbb pályákra.

Az életből vett, gyakorlati példákkal fűszerezett, élvezetes előadást nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatták a szülők.

Az ir bombamerényletek miatt elmarad a kenti hercegi pár irországi utazása

London, február 7. Tegnap este Londonban és Belfastban egyidőben jelent meg a hivatalos közlemény, amely szerint az északírországi kormány tanácsára a kenti hercegi pár márciusra tervezett (északírországi) utazását egyelőre elhalasztják. Nyilvánvaló, hogy a hercegi utazás a mindaddig még fel nem derített bombamerénylet-sorozat miatt maradt el.

De Valera ír miniszterelnök egyébként — mint a Daily Teleg-

raph Morning Post jelenti — a parlamenti ülésen ki fogja jelenteni, hogy az ír kormány a legelősebben elítéli az Angliában történt bombamerényleteket.

Az ír szabadállam kizárólag békés eszközökkel akarja kivívni az írek egyesülését. A miniszterelnök ki fogja jelenteni, hogy a dublini rendőrség mindenkor a legteljesebb mértékben segítségére lesz az angol hatóságoknak a bombamerényletek tettesének kinyomozásában.

Ma este 8 órakor lesz az Arany Bika dísztermében a Bartók-Zathureczky hangverseny

A Debreceni Zenekedvelők Köre hangversenysorozatában ünnepi dátumot jelent a mai nap, amelyen a világhírű zongoraművész, Bartók Béla a hegedű nagyszerű mesterével Zathureczky Edével együtt az Arany Bika dísztermében este 8 órakor hangversenyeznek.

A hangverseny műsorában Mozart A-dur szonátája és Beethoven Kreutzer szonátája közé ékelve Bartók zeneszerző zenéjét is csodálhatjuk, mert hegedűre írt sonatáját, a magyar népdalokat, továbbá a II-k Rapszódia Zathureczky Ede előadásában, majd a Kis szivtet a

híres „Este a székelyeknél” és „Allegro barbaro” zongoradarabokat a szerző előadásában élvezhetjük.

Bartók és Zathureczky az esti gyorsvonattal érkeznek Debrecenbe és debreceni tartózkodásuk alatt a Zenekedvelők Körének vendégei.

A Kör vezetősége felkéri a hangverseny közönségét ezúton, hogy pontosan megjelenni szíveskedjenek, hogy a hangversenyt pontosan 8 órakor kezdhessék. A második szám után 20 perc szünet lesz.

A hangverseny után a Nagyerdő felé az Arany Bikatól Vilamos indul.

Nyugalmozott MÁV. főtisztviselők összejövetele

Nagy érdeklődés mellett folyt le február 6-án, hétfőn este a MÁV. főtisztviselők összejövetele az Angol Királynő küllöntermében, ahol mándi Mátyás Bertalan igazgatóhelyettes meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket. Ezután dr. Budaházy Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos ismertette az Országos Orvosi Kamara elnökségének az Államvasutak Igazgatóságához a máv. orvosok érdekében intézett beadványt, melyben öt pontban foglalja össze a kamara azon sérelmeit, amelyek alól a MÁV. érdemes és nagy munkát végző karterált mentesíteni s ezzel helyzetüket javítani akarja. Közölte még Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos, főorvos, hogy a budapesti MÁV. kórház új igazgatói főorvosul dr. Heuszelnann Aladár egyetemi magánorvost, a miskolci üzletvezetőség eddigi főorvosát neveztek ki, aki kiváló és nagyjelentőségű állásra eddigi működésével minden tekintetben méltóan bizonyult.

Messter István felügyelő a társaság nevében kedves hangon, meleg szeretettel üdvözölte Kosztolányi Imre felügyelőt azon alkalomból, hogy Erzsébet leányát a közel napokban vezette oltárhoz dr. Nagy László, az Augustia-szanatórium főorvosa. A hervadás szomorú betegségének felüldítő atmoszférájában, az Augustia-szanatóriumban kivirult szerelmi frigyhez az előkelő társaság tagjai nagyon melegen gratuláltak.

Felszóltak még Toroczka József felügyelő, Takács Gyula műszaki tanácsos, Farkas Lehel HEV. igazgatóhelyettes s élénk helyeslés és meleg köszönetnyilvánítás mellett emlékeztek meg Messter Ist-

ván lelkes munkájáról, amellyel mint a múltban, úgy az előző évben is támogatja és mindenben kedvező eredménnyel vezette az asztaltársaság adminisztrációs ügyeit.

A hangulatos és kedélyes összejövetelen jelen voltak: Arzél Izor, Adamcsik Ferenc, Almási Kálmán, Bacsó Pál, Bartók Sándor, Bot Andor, dr. Budaházy-Bruckner Ernő, Dániel M. Sándor, Dobó Kálmán, Farkas Lehel Attila, Ferenczy Viktor, Gelléri Emil, Halász Dániel, dr. Hetessy Sándor, Kosztolányi Imre, Kovacsics Béla, Mándi Mátyás Bertalan, Messter István, Nagy József, Nagy Zoltán, Nemeskay Antal Viktor, F. Nagy Sándor, Nyíri Géza, Papp Jenő, Toroczka József, Tóth József, Szabó Gyula, Szabó Simon, Szép Kálmán, Takács Gyula és mások. Távozásukat kimentették: Bajza István, Gál Samu, dr. Tardán Oszkár, Turai Miklós.

AZ OLÁHORSZÁGI NEMZETI UJJÁSZÜLETES FRONTJÁNAK MAGYAR TAGJAI

Bukarest, február 7. Az oláh kormány most hozta nyilvánosságra azt a királyi rendeletet, amellyel az oláh király a nemzeti újjászületés pártjának tagjait kinevezte. A magyar tagok között a következők vannak: dr. gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, dr. Mikó László, gróf Teleki Árpád, báró Jósika János, dr. Mikó Imre, dr. Gyárfás Elemér, Szabó Béni, gróf Teleki Ernő.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac-u. 26. városi bérpalota. Telefon: 29-56. — „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi-tér. Telefon: 29-81. — „Csokonai”, dr. Batáry István, Mester-u. 43. Telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Mikos Béla, Csapókert, Jánosí-u. 44.

Nem az hal meg, akit eltemetnek, hanem akit elfelednek. Szívemen feledünk, csak az utolsó parazita se legyen köztünk. Isten, segíts, hogy minél előbb elérhessük. Kulcsár Imre fia, katonai cikkeket kereskedése, ref. püspöki palota.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánk nyugati felében derült, keleten felhősebb, ködös idő volt. A hőmérséklet nyugaton 7-9, keleten 5-7, az Alföld déli részén azonban csak 2-3 fokig emelkedett.

PROGNÓZIS: Mérsékelt éjszakai fagy, reggel több helyen köd, napközben mérsékelt szél, kevés felhő. A nappali hőmérséklet allg változik.

Bartók Béla

A nagy politikai, népi mozgalmaikat a nagy szellemek, látókok előkészítő munkája: a tudományok és művészetek forradalma előzi meg. Lelki forradalom ez, mely először önmagában a művészetben megy robbanásszerűen végbe, a magára ébredés, mely aztán fölkennté, elhivatottá teszi, hogy saját lelki átalakítását minden ellenkezés, arcucsapás ellenére kifelé dokumentálja. Alljunk meg egy pillanatra az előtt a férfiu előtt, aki ma városunkba jön, aki egyike volt, kik a faji öntudatra ébredés egyik pillérét lerakták. Az a férfiu, aki egy másik férfiuval együtt, egész puritán életének munkásságát a legszébb, altruisztikus cél irányába állította: a magyar faji zené ráta-lásására, ezéltől 30 esztendővel. Ez a férfiu: Bartók Béla.

Ugyanazokkal az akadályokkal volt körülveve, majánem azt mondhatnánk: megméltelyezve, mint a mi mostani közéletünk. A romantizmus óriási hulláma, melynek felhő, habos taraján valamikor Chopin szelleme szikrázott, már szétrobbant a szentimentalizmusban és virtuózkodásban izaposodott, sekélyesedett el. Új szellemiségre, tisztára, puritán lelkiségre volt szükség, mely az ingoványból kivezető utat találjon. Ennek a puritán szellemiségnek a forrását hol lehetett keresni? A nép lelkében, a nép alkán. Nálunk talán épen a nagy osztálykülömbőség, mely elválasztotta a népet az ú. n. középosztálytól (mely leginkább hivatalos volt a művészetek ápolására) — okozta, hogy a népi zené oly nehezen talált utat a művészetbe.

Liszt és Dohnányi, bár fűtötte őket a kivezetés vágya, nem találhattak rá az útra egyrészt nyugati szellemiségük miatt, másrészt, mert a népi zené varázslatos lehelletét csak közvetve kaphatták a cigányzenén

„A szlovákiai magyarság a történelmi jelen nagy sebesültje“

Eszterházy János gróf rádió beszéde

Budapest, február 7. Gróf Eszterházy János, a szlovákiai egyesült magyarpárt országos elnöke február 7-én este 18.30-kor Budapest I. hullámhosszán elhangzott beszédében kifejtette a létesítendő szlovákiai Magyar Házak nagy nemzeti, kulturális és szociális jelentőségét. A szlovákiai magyarság

az egyetemes magyar nemzet életében az új áldozat.

Ő a történelmi jelennek nagy sebesültje. Ez a történelmi sorsfordítás és a világpolitikai feladatozottság ad neki jogot arra, hogy amikor minden magyar felé hangoz ad, minden magyartól a vérségi testvéri együttérzést nemcsak kérje, de követelhesse is. Mert az új helyzet nemcsak a szlovákiai magyarságra, hanem az anyaországra is új feladatokat hárít. A szlovákiai magyarság a bécsi döntés következtében

közel egytizedére esökkent, nemzetfenntartó kötelezettsége ezzel szemben megszorozódott.

Ezért kell a szlovákiai magyarság számára magyar otthonokat, magyar házakat, kultúrtházakat létesíteni. Fel kell állítani azokat a gócpontokat, amelyek központossítják a magyar életnek minden kulturális és társadalmi erejét, tényezőit, megnyilatkozását, hogy ezekből a kultúr-gócpontokból az összefogott erő ki tudjon sugározni minden magyar faluba, minden magyar lélekhez.

Ezt a nagy feladatot a szlovákiai magyarság egyedül elvégezni nem tudja.

Ezért kérünk a nemzeti egyetemesség szent érdekeire hivatkozva erőt erőnk alátámasztására. Hozzá kell segíteni őket kultúrtházak megteremtéséhez, mert ezek a kultúrtházak minden magyar előtt kultúrvarák lesznek és mert minden magyar kultúráját fogják oltalmazni, védeni és terjeszteni. A szlovákiai magyar házak mozgalmaának budapesti irodája: Budapest, V. Akadémia-u. 17. földszint 17. minden érdeklődésre készséggel nyújt felvilágosítást.

keresztül. Mindketten nagy hatással voltak Bartókra zeneszerzői pályája kezdetén s talán ő is eljászádozik a kis hullámokon, ha meg nem jelenik előtte a csodaszarvas, hogy új világot nyisson meg előtte, új, elképzelhetetlenül szép területekre vezesse.

Talán lökést adott irányvonalának elhatározásához az akkori darabont világgal szembehelyezkedő nacionalista ellenhatás (1905), vagy talán a homályos emlékezés, hogy abból a faluból származik, hol valaha Attila állítólagos kincsét megtalálták. Tény, hogy az időben kezdte megérteni a romantizmus öntő bilincsét, akkor indult el Kodályval együtt népdalgyűjtő útjára. Már ez az út is keresetlen volt, de a csodaszarvas még távolabb vezetete, valahová az ősi ázsiai nomád pusztákra.

Itt nyargalt az ő mérhetetlenül gazdag fantáziája zabolátlanul vad paripáján, új pogány ritmusokon, bizarr harmóniakon.

Óriási forrongást váltott ki. Gyűlölték, mert nem értették. Annyira új volt minden eszköze, fajságtól izzó dallama, szokatlanul, vadul létkető ritmusa, eddigi tonáltársunkat megtagadó harmóniái, hogy a mi nemzetközli tradíciókon nevelkedett lassú léptekkel haladó izlésünk nem érhetett el hozzá. Sokszor elkedvetlenítették, sokszor talán el is lankadt, mikor is a zongorajátszás hűs hullámaiban pihentette izzó lelkét.

Rombolt, mert rombolnia kellett, hogy legyen hova építenie, s ha egy nagy átfogó pillantást vetünk zeneszerzői munkásságára mondjuk, a „Gyermekeknek”-től a monumentális zongoraversenyig, akkor olyan épület ragyog fel előttünk, melynek kettős alapraja a népi zenébe vetett rendíthetetlen hit s a feltörő pogány ösztönök, oszlopai puritán, szigorú szerkesztés, ornamentikája pedig az egyszerű, naiv díszítések-től a zsúfolt, vérforrató ritmusokig egyszerű sík akkordoktól a diszsonancia végső határáig mindent összefoglalt.

S ha most itt állunk és döngeljük a kaput, melynek megnyílásától sorsunk jobbrafordulását várjuk, álljunk meg egy pillanatra Bartók Béla előtt tisztelettel, aki ezt nekünk már 30 év előtt hirdette muzsikáján keresztül, mellyel nekünk össze kell forrnunk, hogy izzó erőt meríthessünk belőle az elkövetkezendő harcokra. G. L.

— Révész Imre ref. püspök „Méliusz és a cseh-morva atyafiak” címmel tart előadást a Tisza István Tudományos Társaságban, február 10-én, pénteken délután fél hat órakor a Déri-múzeum előadótermében. A nagy érdeklődéssel várt előadásra a belépés díjmentes. A felolvasó ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— Balogh Sándor kultúrtaanésnök Krakkóba utazik. Megírta a Debreczeni Ujság—Hajdúföld, hogy ezen a héten Debrecenből a debreceni Pilsudski Kör 6 tagja és a DEAC hőlgyművészcsapatának 8 tagja utazik ki Krakkóba a krakkói magyar bálra. A debreceni utasokat — mint most értesültünk — dr. Balogh Sándor kultúrtaanésnök is elkíséri.

— „Kékek Klubja” tagjainak figyelmébe! A február 10-i összejövetelen dr. Jankovich László egyetemi professzor klubársunk a következő tárgyról fog beszélni. A zsidók elkülönítésének tudományos alapjai. Igazgató.

— London—Fokváros 39 óra. — Londonból jelentik: Alex Henshaw 24 éves angol repülő új rekordot állított fel a london—fokvárosi vonalon. A távolságot 39 óra alatt repülte be, vagis 5 óra 40 perccel javította meg Clouston eddigi rekordját.

— Értekezletet tartanak az oláhországi magyar szervezetek. Bukarestből jelentik: Bánffy Miklós gróf február 11-re értekezletre hívta össze Kolozsvárra az országos jellegű magyar egyesületeket, testületeket és intézmények vezetőit, — hogy a magyar népi csoport ügyeit velük megtárgyalja.

— Szentmisét mutattak be Apponyi halálának évfordulóján. Budapestről jelentik: Gróf Apponyi Albert halálának hatodik évfordulóján a budavári koronázó főtemplom kriptájában, ahol örök álmát alussza, lelkiüdvéért engesztelő szentmiseáldozatot mutattak be. A csendes szentmisét, amelyen a nagy államférfiu családjának tagjai és tisztelői szép számban jelentek meg, dr. Kátay Béla pápai kamarás, a templom plébánosa celebrálta.

— Pestre megy? Olesón akar lakni? Keresse fel a Hunnia Pensiót, Budapest, VIII. Aggteleki-u. 8. sz. (Nemzeti Színház mellett) Szoba reggelivel 3.80 P. Telefon: 330-699. sz.

Schoeller Miklósné, Vaymár Erzsébet életének 56. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Temetését Fehértől temetkezési vállalatja rendezi.

Polgár Szabó Bálint gazdálkodó 33. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután félkettő órakor lesz a Köztemető 2. á. sz. ravatalozó terméből. Lakás: István-út 3. Temetését Bartha vállalatja végzi.

Köszönetnyilvánítás: Ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, testvérünk, néhai Szabó Sándor eszmadia mester elhunyt alkalmából mély bánatunkban részvétellel osztoztak, fájó munkát végasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, öv. Szabó Sándorné és családja.

OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZESI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81, éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Gyász esetek alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dégenfeld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — hol áruajánlatot díjmentesen szolgáltatnak. Temetéseket és exhumálásokat legszelidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

Új temetkezési intézet, Céguladonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos temetkezés. Szállítók.

— Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fűdöve, úgy az allhast pangást, mint az emésztés renyhességét egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggelenként éhgyomorra bevéve, rendszerint hamar mérsékli a rekeszizom emelkedését esökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

— Eltemették Melles Bélát. Budapestről jelentik: Kedden délután nagy részvét mellett temették el a németvölgyi temetőben levő családi sírboltban Melles Béla Zene-művészeti főiskolai tanárt az Operaház hangversenymesterét.

— Engedélyezte a kereskedelmi miniszter a Nemzetközi Vásárt. — Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter engedélyt adott a budapesti nemzetközi vásárnak, — hogy Budapestben 1939 április 28. — május 8. közötti időben „1939. évi Budapesti Nemzetközi Vásár” elnevezéssel országos jellegű általános ipari árumintavásárt rendezzen.

— Hazaérkezett a volt moszkvai magyar követ. Budapestről jelentik: Ma délután egy negyed háromkor Budapestre érkezett dr. Arnóthy-Jungert Mihály Magyarország volt moszkvai követe. Mint ismeretes, Magyarország megszüntette moszkvai követségét és ennek következtében Arnóthy-Jungert követe családjával és egész személyzetével elhagyta Moszkvát. A moszkvai követség személyzete tegnap este érkezett meg Varsóba. A pályaudvaron nagyon sok újságíró várta a volt moszkvai követet és a követség tagjait. Arnóthy-Jungert Mihály a pályaudvaron megjelent újságírók előtt kijelentette, hogy a magyar, illetőleg szovjetorosz követségek megszüntetése nem jelenti a két ország közötti diplomáciai viszony megszakítását.

Az osztálysorsjáték húzása

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának húzási eredménye:
 10.000 pengőt nyert: 26346 69548 78670
 4000 pengőt nyert: 25563 39219 60210
 2000 pengőt nyert: 8225 16658 35476
 1000 pengőt nyert: 3636 18839 27388 29188 35410 41538 46622 47028 57965 58972 82467
 800 pengőt nyert: 5727 17760 28313 35378 39193 49855
 600 pengőt nyert: 5356 6351 7354 36564 41999 56357 79810 80382
 500 pengőt nyert: 2815 3148 6758 9109 19999 30852 33231 53273 67555 71889 72576 74339 74732
 300 pengőt nyert: 2879 6674 7494 7732 9612 10263 15277 16979 19008 19514 22629 25926 26167 32731 36637 37820 38870 39869 40755 41648 42913 45637 47530 48571 49022 50181 51069 52589 57633 57756 60701 62362 65565 68734 69579 70105 72000 72210 73374 73528 74714 77878 78503 78542 78625 83152 86691.

— **78.670 számú sorsjeggyel 10.000 pengős nagyszereményt**, szerencsés-jéről közismert özv. Feldmann Lajosné trafikjában a főpostával szemben nyerték.

— **Emésztési kilitések a bőrön** rendszerint hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Feren; József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— **Február 14.-én este fél 10 órai kezdettel** rendezi az orvoskari Osoba B. E. Turán-törzse szokásos évi álarcos-jelmezes bálját az Angol Királynőben. A farsang lehangulatosaiból éjszakájának ígérkezik a bál. **Alarc kötelező. Meghívókat a rendezőség kéri felmutatni. Meghívóigénylés** Mihalk István törzsfőhelyettesnél. Telefon: 13-21.

— **Ungvár megyei város polgármestere** dr. Peltárszky Imre fontos városi ügyekben Budapestre utazott dr. Megay László városi tanácsnok kíséretében. Előreláthatólag négy napot tölt a fővárosban, mely idő alatt a polgármesteri teendő ellátását Ortutay Tivadar számvetőségi tanácsosra bízta.

— **Kollégiumi Diákszövetség** e havi összejövetele mához egy hétre 15.-én lesz.

— **Szent László teacé!** Már alig 10 nap választ el bennünket Debrecen egyik legkiemelkedőbb társadalmi eseményétől, a Szent László teacéstől. Debrecen elit közönségének és a felvidéki ifjú magyaroknak baráti találkozója, a hölgyek részére pedig felejthetetlen lesz ez az est. Február 18. Arany Bika: ezt mindenkinek meg kell jegyeznie! Tekintettel a hatalmas érdeklődésre kéri a rendezőség mindazokat, akik részt akarnak venni estélyünkön, hogy meghívóigénylésüket és asztalfoglalásukat február 10.-ig: Központi Egyetem, alagsor 5. sz. alatt február 10.-től pedig a bálirodában: Arany Bika nagyszálló — jelentseék be. Hölgyeim és Uraim, viszontlátásra a Szent László teacésten!

— **Jó állást akar?** Tanuljon gyorsírást és gépirást. A perfekt gyorsíró és gépiró könnyebben talál elhelyezkedést és nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskolában végeztek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzügyintézetek, vármegyék és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák. Új tanfolyam február elején kezdődik. — Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulólétszám. (Rákóczi-utca 17. sz.)

A ref. gimnázium Kölcsey előadásának szereplői

Dr. Bényey Zoltán kir. ügyész előadása az Olasz Kulturintézetben

Február 12.-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Olasz Kulturintézet Hatvan-utca 2. szám alatti helyiségében tart előadást **dr. Bényey Zoltán kir. ügyész** „A fasizmus szabadsága” címmel. Az előadást mindenkit szívesen lát és elvár az Intézet. Csütörtökön este 7 órakor

pedig a már megkezdődött előadás-sorozat harmadik konferenciája lesz „A fasizmus jellegéi” címmel. A tanfolyamokra még mindig lehet beiratkozni. A beírt tagok és hallgatók számára márciusban és áprilisban nagyszabású hangversenyt rendez az Olasz Kulturális Intézet.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán du. öt órakor a KIE nagytermében — (Piac-u. 36.) összejövetelt tart. Mindenkint szívesen látják.

— **Bonyodalom két Buddha körül.** Londonból jelentik: Súlyos vizsaly tört ki Mongóliában és Tibetben, a Láma-hívek táborában. A régi Dalai Láma még 1933-ban hunyt el és a buddhizmus szektárijának tanai szerint utóda csak az lehet, aki halála pillanatában született. Ilyen újszülött csecsemőt azonban mindeddig nem találtak, most viszont egyszerre kettőről is érkezik hír. Miután a fanatikus szektárijánusok szerint a Dalai Láma maga az „élő Buddha”, aki évezredek óta állandóan újra visszatér a földre, most elkezdett küzdelem indult meg, hogy a két lámajelölt közül melyik az igazi.

— **Elutasították Szalasi Ferenc újrafelvételi kérelmét.** Szalasi Ferenc védője útján újrafelvételi kérelmet terjesztett a büntetőtörvényszék elé azzal, hogy a büntetés végrehajtását a bíróság függessze fel mindaddig, amíg az eljárás be nem fejeződik. A büntetőtörvényszék Pálffy-tanáosa az újrafelvételi kérelmet elutasította.

— **Három kislgyermek tragédiája.** Hármias gyermektragédia történt Balkány községben. Puk Mihály 3 éves fiúcska két pajtásával, a hat éves Szabó Antallal és annak 4 éves testvérével, Szabó Dénessel, akik egy odakerült vándorartista gyermekel, játszódozásuk során mérgezbogyót ettek. A kis Puk Mihály néhány órai kinszenvedés után meghalt, a két gyermeket pedig haldokolva szállították be a nyiregyházi kórházba. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— **Tisztifőorvos — diploma nélkül.** Bukarestből jelentik: A bukaresti főügyészség bizalmas bejelentés alapján eljárás indított Jon Dogariu dr., Craiova tisztifőorvosa ellen. A nyomozás megállapította, hogy a tisztifőorvosnak nincs szabályszerű orvosi diplomája. Kiderült ugyanis, hogy Dogariu mindössze két félévet hallgatott a bukaresti orvosi egyetemen s a következő években már nem is foglalkozott a tanulással, hanem később hamisított okmányokkal megjelent a jassyi egyetemen és letette az orvosi vizsgát. A Jassyban megszerzett diploma alapján éveken keresztül orvosi gyakorlatot folytatott, majd sikerült kinevezetnie magát Craiova tisztifőorvosává. Dogariut letartóztatták.

— **Kellemes szórakozást nyújt** a Nagyerdei hőforrás strand.

— **Újból „megnyílik” az ungvári fogház, egy részét fogháznak minősítik.** Ungvárról jelentik: A csehek kivonulásuk idején szélnek eresztették az ungvári államügyészségi fogház minden lakóját, sőt a börtön berendezését is elszállították. Miután az igazságügyminisztérium intézkedésére Ungvárról megszervezték az ügyészséget és a törvényszéket, szükségessé vált az ügyészségi fogház újból való berendezése. Az 500 fogoly elhelyezésére alkalmas épület új megnyitását főleg a fűtési berendezés átalakítása akadályozta, de a jövő héten már valószínűleg ezzel a munkával is elkezdülnek és átszállíthatják a rendőrségi fogdából a vizsgálati foglyokat, akiket átmenetileg ott kellett elhelyezni. Mivel ilyen modern és fegyintézetnek kiválóan alkalmas épület kevés van Magyarországon, egy részét fogháznak minősítik, — így nemcsak az ungvári, hanem a beregszászi és kassai bíróságok által fogházra ítélt egyének is itt tölthetik ki büntetésüket.

ALAPTALAN VAD EGY MAGYAR-HAJÓ ELLEN

Bukarest, február 7. Több oláh lap azzal vádolta meg a „Stefánia” nevű magyar hajót, hogy szándékosan felfordított a Dunán egy csónakot.

A szerencsétlenség a múlt hét végén történt Turn Severin közelében. A felborult bárkában kilencen ültek, akik közül négyen a Dunába veszttek. A lefolytatott vizsgálat most megállapította, hogy ezek a vádak alaptalanok voltak. Az oláh lapok azt állították, hogy a „Stefánia” hajó szándékosan közel ment a csónakhoz és nullámverésével felborította, most azonban kiderült, hogy a hajó félórával előbb balra fordult a kritikus helyen, semmi köze sem lehetett tehát a csónakszerencsétlenséghez.

— **A Vasvári Pál Kör** február 10. 12.-én tartja farsangi tanácsulatságát. Az érdeklődés már most is igca nagy. Meghívók, jegy és asztaligénylés 24-04 telefonszámon, vagy az Arany Bika nagyszálló halljában délután 3—4-ig.

Merano szálloda
 Budapest, IV., Bécsi-utca 2.
 Exclustiv belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-mele-g folyóvízes, központi fűtéses szobák:
 Egyágyas 5.—
 Kétágyas 8.—
 Egyágyas háromszori étkezéssel 8.—
 Kétágyas háromszori étkezéssel 14.50
 Szobát ajánlatos előre rendelni.

AXEL
 a
 menyország kapujában
 BENATZKY világírú zenés bohóza
Mezei Mária
 felléptével
 a
Terézköri Szinpadon
 Főszereplők:
 Mezei Mária, Dénes György, Náray Teri, Gárdonyi Lajos, Kővári Gyula, Kékény Ilona, Rajna Alice, Biharai Sándor, Fenyő Árpád, Peti Sándor, Berczy Géza, Ekecs János, Alszei Lajos, Szemere Aladár, Fülöp Sándor, Hegyi Péter, Zách János, Hidas Sándor, Rónai Gyula.
 Tel.: 120-817. Kezdeté 9 órakor.
 Vasár- és ünnepnap délután 5 órakor.
 Olesó helyárakkal!

SZINHÁZ

A színházi iroda jelenti:
MA KETTEN EGY JEGGYEL

Legyen úgy mint régen volt

Csütörtökön:

Francia szobalány

HAMVAY LUCYVEL.

Pénteken nagy bemutató, a legkacagatóbb zenés burleszk:

BUBUS

Halassy-, Szabóval, rendező: Horváth Árpád.
Jegyeztessen jegyet

Sasfiók

előadására!

Színházi Akadémia játssa,
Kiss Ferenc rendezésében.

Mozi műsor

Hungária: János vitéz.

Vígyszínház: Pustai királykisasszony.

Szerdán: 5, 7, 9 órákor:

CSAK FELNÖTTEKNEK
GARSZONLÁNY.

Francia film!

Kísérősláger: Halálexpress.

Szalay Imre hírlapíró lett a Boesckay fővárosi képviselője. Részletesen beszámoltunk arról, hogy a Boesckay felkérte Szalay Imre hírlapírót, hogy vállalja el a Boesckay fővárosi képviselői helyét. Szalay Imre a kérésnek eleget tett és elvállalta a fővárosi képviselői helyét. Szalay egy ízben már volt a Boesckay fővárosi képviselője és mindenképpen megelégedésére látta el feladatát.

TESTEDZÉS

Felvidéki csatárt szerződtetett a Boesckay

Sándor István, a DFC játékosa az új szerzemény

A közelgő bajnoki szezonra való tekintettel a Boesckay vezetősége azon fáradozik, hogy a csapatot kellőképpen megerősítse. Ez az erősítés elsősorban a csatársorra vonatkozik, mert az őszi szezonban itt volt a leggyengébb a csapat. Balló Rózsa főhadnagy és Béher László klubigazgató fáradságot, nem ismerő munkájának köszönhető, hogy kedden a késő esti órákban sikerült szerződtetni Sándor Istvánt, a DFC kiváló csatárát.

Sándor István még csak 24 éves és már többször volt tagja a cseh főiskolai válogatottnak. Legutóbb Budapesten a Fe-

rencvárosban játszott próbát, a zöld-fehérek vezetőségének nagyon megtetszett a felvidéki csatár, de nem tudták szerződtetni, mert Sándor a debreceni Tisza István Tudományegyetemen folytatja tanulmányait és így szívesebben jött a Boesckayhoz. Sándor jelenleg harmadéves joghallgató. A DEAC edzésein több ízben vett részt, míg kedden este a Boesckay le szerződtette és megkapta a szükséges intézkedést kiadása irányában. Sándor István belül mindenütt használható, de vele egyszer és mindenkorra megoldódott a Boesckayban a jobbösszekötő kérdése.

SPORTHÍRMONDÓ

Csutoros megérkezett Debrecenbe. — Részletesen beszámoltunk arról, hogy a főiskolai válogatottnal tartalék-kapusnak Csutoros, a DEAC tehetséges kapusa utazott el az egyiptomi tóvárosba. Csutoros azonban útközben kanyarokban megbetegedett, úgyhogy Szalonikiben kórházba kellett szállítani. Csutoros hétfőn este érkezett meg Debrecenbe. Már egészen jól érzi magát, csak azt sajnálja, hogy nem mehetett Egyiptomba.

Magyarország Angliával, Svájcjal és Lengyelországgal került egy csoportba. Hírt adtunk arról, hogy a jégkorong-világbajnokság során az elődöntőben Magyarország válogatott legénysége 3:1 arányban verte a belgákat és 1:0 arányban vereséget szenvedett az angoloktól. Miután Anglia 3:1 arányban győzött Belgium csapata ellen, Magyarország és Anglia csapata jutott a világbajnokság középdöntőjébe. A világbajnokság középdöntőjének sorsolását most ejtették meg. Magyarország csapata Angliával, Lengyelországgal és Svájcjal került egy csoportba. Ebből a csoportból a két első jut a döntőbe. A magyar legénységnek nagyon meg kell dolgozni, ha tovább akar jutni.

Kétheti félfizetésre ítélte a Nemzeti Balogot és Sztancsikot. Beszámoltunk arról, hogy a Nemzeti-Zuglói SE mérkőzésen Rubint játékezőt kiállította Sztancsikot és Balogot, a Nemzeti játékosait. A Nemzeti fegyelmi bizottsága most foglalkozott a kiállítás ügyével, megállapí-

totta, hogy a két játékos hibázott a kiállítás megelőzésén, ezért mindkettőjüket kétheti félfizetés levonására ítélte. Ilyen ítéletekkel sok kellemetlenségtől menthetnének az egyesületek a játékezőket.

Két új játékos igazoltat a Szolnoki MÁV. A Szolnoki MÁV vasárnap Szegeden játszott barátságos mérkőzést és 4:0 arányban vereséget szenvedett. A szurkolók azért mégis örültek a szegedi útnak, mert a vezetőség magával vitte a Móra-városhól Buzát és Csóti II.-t, akiket igazoltatni fognak. Buza csatár, aki a Szeged csapatában már játszott is bajnoki mérkőzést a Ferencváros ellen. Csóti II. balfekezettel játszik. Úgy látszik, sikeres volt a Szolnoki MÁV szegedi útja.

Ökölvívó egyéni bajnokság. A DTE rendezésében február 12-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel került megrendezésre a város 1939. évi egyéni ökölvívó-bajnoksága 8 súlycsoportban a budapesti Törökös, a Kassai AC, az Egri MOVE, a Karcagi Leventék és a DTE versenyzőinek részvételével. A verseny a DTE Magoss György-terti tornacsarnokában lesz, amelyet máris igen nagy érdeklődés kísér. Ezek óta ez az első ökölvívóverseny Debrecenben s most tisztázódik, hogy a debreceni versenyzők mily felkészültséggel rendelkeznek. A nevezések szerint 30 induló küzd a bajnokságokért. Minden bajnokság igen erős küzdelem után fog eldőlni. A verseny 30-80 filléres műsorárakkal tekinthető meg.

A kisebbségi futhall ellen foglalt állást az oláh labdarúgó szövetség. Bukarestből

jelentik: Az oláh labdarúgószövetség határozata szerint 1939-től kezdve az oláh bajnokságért küzdő csapatok tagjainak emelkedő számban kell oláhoknak lenniük. 1939-ben az első liga tagjai közül hat lesz oláh és csak öt lesz kisebbségi. 1940-ben már hét oláh és négy kisebbségi, 1941-ben pedig nyolc oláh és három kisebbségi csapat játszhat a bajnoki címért.

Egyesült Államok—Magyarország 3:0. Zürichből jelentik: Kedden megkezdődött a jégkorong világbajnokság középdöntő mérkőzése. Németország 1:1 arányban döntetlenül végzett Csehországgal. — Bazelben az USA jobb csatárjátékával 3:0 (1:0, 1:0, 1:0) arányban verte Magyarországot. A világbajnokság során Belgium 3:3 arányú döntetlenül mérkőzött Jugoszláviával.

Közzgazdaság

A KESZARUPIAC VÁLTOZATLAN

Valamivel javult ma a búza iránti kereslet.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.25—20.35, 78 kg-os 20.45—20.55, 79 kg-os 20.65—20.75, 80 kg-os 20.75—20—85.

Rozs: pestvidéki 13.90—14.00, má szarmazású 14.00—14.15.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.00—16.50, középmínőségű 15.75—16.00.

Sörárpa: kiváló 19.00—19.50, prima 18.50—19.00.

Zab: elsőrendű 19.15—19.35, középmínőségű 19.00—19.10.

Tengeri: tisztántúli 13.85—13.95.

Ferencvárosi sertésvásár. A keddi ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 833 darab volt, vásári állományból angol hús-sertésfelhajtás 254 darab. Árak: I. szedettsertés 88—91, II. 85—87, III. 74—82, angol tökesertés 93, II. angol sonkasertés 88, márkázott exportzsír 150 fillér kilogrammonként.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvasmarha 679, eladás 368. Felhajtás ló 318, eladás 114. Árak elősúly kilogrammonként: Vágómarha jómínőségű 40—48, közepes 34—40, silány 30—34, borjú 54—76, növendék marha 38—48, tinó, ökör 48—62 fillér, fejős tehén 220—460 P, vágó ló 60—40 P, silány igasló 75—150 P, közepes igasló 155—170 P, jó igasló 350 P és felel, kocsiló 500 P és felül. Irányzat: lanya.

FIZESSEN ELŐ

A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

suhanva, arany hegyeken, óperenciás tengereken túlra szaladt vele.

Halk taps térítette magához. Jenő lépett hozzá és lenézett a kipirult arcú lányra.

— Köszönöm, Vilma, ez gyönyörű volt... Tudja-e, hogy maga mestere ennek a hangszernek?

Vilma szóltanul hajtota le a fejét.
— És egyebet is tud? Kottából? Klasszikusokat?

— Tudok, de abban nincs elég gyakorlatom.

— Hát akkor én majd megtanítom.

— Maga? — nyílt Jenőre az ég kéklő selyme.

— Igen, — mosolyodott el a férfi. — En is tudok zongorázni.

A lány majdnem elsírta magát.

— Miért nem mondta ezt hamarabb?...

Jaj, de szégyenlem magam... Hogy kinevelhet maga most engem.

— Nem nevetem ki, Vilma, — mondta Jenő komolyan. — Az, amit maga most nyújtott, igazi művészet. Majd én egy másik művészetre tanítom meg magát, mert látom, hogy nem mindennapi tehetsége van hozzá... Engedje meg ezt nekem.

Rákönyökölt a zongorára és szembenézett Vilmával.

— Különbben is meg akartam kérni valamire. Nekünk nincs itthon zongoránk, viszont a játékot nem szeretném elhanyagolni. Engedje meg, hogy az alatt a pár hét alatt, míg

ittthon leszek, átjárhassak gyakorolni... Akkor kettesben is játszhatnánk...

Megfogta a lány kezét.

— Jó lesz, kis Vilma?

Vilma nem felelt, de a szöke hajkorona beleegyezően bólintott.

A fekete kárpitra kirakták már az anyagok az aranyból kovácsolt csillagszegeket, mikor Jenő hazaért.

— Hol voltál ilyen sokáig, fiam? — kérdezte az anyja aggódó hangon.

— A rektor úréknál, — mosolygott Jenő — olyan hamar eltelt az idő.

— Kik voltak ott?

— Nem volt senki, csak a rektor úr, meg a lánya.

— Hát Török Laci nem volt ott?

— Nem. Miért kérdezi, mama?

— Azért, mert az ül mindig a Vilma szoknyáján. Úgy hírlík, titokban a menyasszonya is már.

Jenő meglepetten kapta fel a fejét, aztán kedvetlenül, étvágytalanul ette végig a pompos vacsorát.

IX.

A teremtés csillagsugározta, tündöklés nühelyében nagy volt a sürgés-forgás. A behédhet égen is tul oromló szivárvány-palota gyémánt szerűjén akkora gabonahegy tornyosodott, mintha a holdat kétfelé fűrészelte volna valaki; aztán a felét búzaszemmé változtatva, idegarmadázta volna.

(Folytatjuk.)

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Debrecen és Vidéke Ipartestület pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett aljegyzői állásra.

Pályázhatnak, akik valamely hazai egyetemen, vagy jogakadémia jogi karán tanulmányaikat sikerrel elvégezték és akik az ipartestületi jegyzői vizsga sikeres letételét igazolják.

Az aljegyző végzi a szolgálati és fejelemi szabályzatban előírt adminisztrációs munkát. Megválasztása egyelőre egy évi próbaszolgálatra történik az előjáróság által és a próbaszolgálat letelte után nyer szerződést 5 évre. Kezdő járadalmazása havi 150 pengő, amely a szolgálati szabályzatban előírt módok szerint emelkedik.

A kért felterjesztés pályázati kérvények az Ipartestület hivatalába f. évi február hó 20. napjának déli 12 óráig adandó be. A gyors- és gépirók a pályázatnál előnyben részesülnek.

A pályázók tartoznak a következőket igazolni kérvényükben:

1. magyar állampolgárságot,
2. a magyar nyelv szóban és írásban való birását,

3. életkorukat születési anyakönyvi kivonattal,

4. a jogvégeztséget és az ipartestületi jegyzői vizsgát,

5. akik akár az állam, akár más testületnél vagy vállalatnál vannak kötelekben, eddigi alkalmazatásukról szóló bizonyítványt tartoznak csatolni, akik pedig kötelekben nincsenek, feddhetetlen előéletüket hatósági bizonyítvánnyal igazolják.

6. Megfelelő egészségi állapotról hatósági orvosi bizonyítványt, ennek nem léteiben az Ipartestület által kijelölt orvos bizonyítványát tartozik csatolni.

7. A munkakör beosztásának jogát a mindenkori előjáróság tartja fenn magának.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
 Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
 Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Korrepeld!
 középiskolások, magánvizsgára is előkészít minden tárgyból. Modern nyelvekből speciális módszerrel okl. ref. lelkész. Cím: Benkő, Herczeg-u. 6 Vargakert

Mindent veszek:
 használt bútort, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat. Csapó-utca tizenhat. Hívásra jövök. 1907

Családi ház ellenében
 idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. Cím: „Tiszviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek.

ELELMISZER ITAL

Uradalmi bor
 és üzleti berendezés eladó. Szent Anna 3. szám Nagy szücsnél. 1767

TÁRS

Bútorozott
 szobába megbízható, intelligens szobatársat keresek. Kígyó-u. 27. Keresztépület. 1689

BUTOR

Ebédlovasztal
 6 székek és márványlappal ebédlőkredenc jókarban eladó. Megtekinthető 11-1. Arany János-u. 47. Utcai lakás. 725

ELADÓ HAZHELY

Villatetek
 termő gyümölcsös eladók. Sesztina-utca 4. Kisállomás mellett. 303-1643

Allig használt
 női kerékpár alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi-u. 24.

Forgalmas helyen,
 a nagyállomás mellett, Kécses-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség kocsmának kiadó. 369

Családi ház
 18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfűtéssel, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

ELADÓ FÖLD

Gyümölcsös
 eladó Poroszlai-út 48. Felerészben is. Értekezni Csapó-u. 27. Háztulajdonosnál. 1781

Rákóczi-u. 8. számú
 nagyjövendelmű ház üzlettel és három nagy lakással vagyonneműsítés miatt sürgősen eladó. — Értekezni: Pécsi és Pap ügyvédekénél, Iparkamara. 228-1755

ELADÓ ÁLLATOK

17 csala
 kaptáros méh eladó. — Bajnok-u. 9. 1788

Elhelyezés miatt
 7 drb. „Csabai” Angora fajnyúl nagyon olcsón, ketrecekkel eladó. Megtekinthető Veress-u. 21. 5. ajtó. 1678

ELADÓ INGOSÁG

Használt
 női ruhák (selyem), 38-39-es cipők, blúzok, fehérneműk, jókarban lévő, eladók. Széchenyi 18. Első lakás. 1753

1 süllyesztős
 varrógép és egy kerékpár eladó. Besze János-utca 6. sz. Tiszti tenniszpályával szemben. Ny.

ELVESZETT

Elveszett
 csüörtökön, egy zsemlyeszűnű hím kutya, nyakán szíjtől barna eszékkel. „Bundás” névre hallgat. Megtalálójára illő jutalomban részesül. Ertesztést Jerikó-u. 43. 1699

KÜLÖNFÉLE

Eladó
 1 drb. jó állapotban lévő székelyháza, Piac-u. 49. II. udvar, I. em. 1286

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforogógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő.

Betöltendő állás NŐKNEK

Bejáró
 takarítónő jó bizonyítványokkal azonnal felvételt. Rákóczi- Jenő-utca 7. II. e. 3. 1798

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Férfiszabóság
 egy jó nagymunkást felveszek. Öry Sándor, Kosuth 11. 1794

ALLÁST KERESŐ NŐK

A háztartás
 minden ágában jártas, perfekt szakácsnő bármilyen nagy baromfikeltést, nevelést és a házmunkát kevés segítséggel vállalja. Ajánlatot „Baromfi-nevelés” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 1672

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Egy szoba,
 konyha, élektámasz, pince azonnal kiadó. Csapókert, Kisfaludy-u. 1. sz. 1789

Kiadó
 városi egyszobás lakás A Hajnal-utcai bérházban lévő B. III/11. sz. egyszobás lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1738

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba
 rendelőknek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az udvari lakásban. 1769

Két- és háromszobás, parkettás, fürdőszobás, gáz- és villanyval ellátott önálló villalaks Poroszlai-út 26. alatt május 1-re kiadó. Értekezni Tóth és Sebestyén rt.-nál, Fürdő-utca 2. 1664

Kiadó városi kétszobás lakás.
 A Dobozi-utcai városi bérházban lévő C. III/13. számú kétszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1786

Kiadó városi kétszobás lakás.
 A Bocskay-téri IV. sz. bérházban lévő I. em. 3. sz. kétszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1737

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

3-szobás
 összkomfortos, földszinti lakás kiadó. Szent Anna 22. I. em. I. ajtó. 1777

3-szobás
 modern lakás és műhely kiadó Piac 75. alatt. 1783

Kiadó
 május elsejére kétföldszintes elsőemeleti 4-szobás lakás. Csapó-utca 24. sz. Értekezni Horváth felügyelőnél. — Helyi vasúti igazgatósága. 1553

Paplanok, FLANEL TAKARÓK

ágy és fehérnemű vásznak,
damasztok olcsón Petriknél
 Szent Anna-u. 5. szám

Kiadó
 4-szobás lakás Rákóczi-utca 5. azonnalra is, — 3-szobás lakás május 1-re Nemzetőr-utca 1. Értekezni: dr. Szél, Piac-utca 77. I. em. 4. 228-1797

Utcai
 3-szobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. — Teleki-u. 9. Ny.

4-szobás
 lakás kerttel Rákóczi-u. 5. és 3-szobás külön udvarral Nemzetőr 1. kiadó. Értekezni dr. Szél, Piac-utca 77. I. em. 4. 228-1684

Kiadó
 utcai 3-szobás, fürdőszobás lakás Magoss György tér 29. 1796

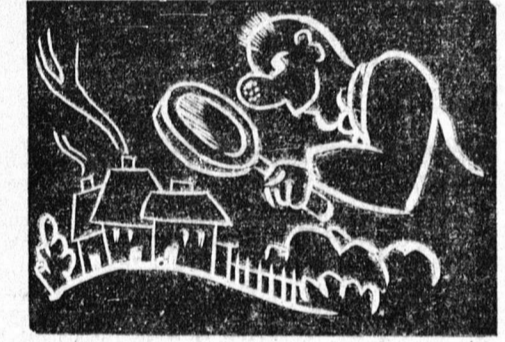
Kiadó négyszobás lakás.
 Négyszobás, komfortos, kertes lakás májusra kiadó Szent Anna-u. 29. sz. alatt. Értekezni lehet Városháza, I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1740

AJÁNLAT

Papermetezők,
 bambuszcsövek, hernyók, acélkefék, fakapuk, kerti szerszámok, nyelvek nagy választékban Nagy vasútlevegőben, Csapó-utca. 1553

Konzervek zöld bab, zöld borsó, paradicsom stb. Szardiniák! igen olcsón nagy választékban kapható: Gödény csemege üzlet
 Csapó-u. 7. Szilágysági mellett. Tel.: 17-64

Keresek komfortos lakást, Kettő, három vagy négyszobást

Mindent megkap, elhiheti; Ha lapunkban meghirdeti.
 A Debreczeni Ujság-Hajdúföld apróhirdetése biztos eredményt hoz!

TÜZELŐ ANYAG

Itt az olcsó fa!
 100 kg. száraz aprított akác 4.20 P, 100 kg. száraz aprított tölgy 4.20 P házhoz szállítva. Legjobb szenek legolcsóbb naplárban. Kovács Mihály, Szent Anna-utca 36. 1587

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Kiadó városi üzlethelyiségek
 A Gambinus átjáróban többrendbeli üzlethelyiség f. évi május 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. 1739

Bőde-főület
 helyiségei Csapó-u. 8. május 1-től kiadók. Értekezni a háztulajdonosnál, keresztépület. 222-1420

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

2-szobás
 komfortos lakást keresek a központ közelében május 1-re. Ajánlatokat a DEL-KA cipőárúháza. 1422

OKTATÁS

Klarinet
 tanulni jelentkezők kérem este 7 után. Cím a kiadóban. 1781

ELADÓ HÁZ

Márványlappal
 ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

ELADÓ
 Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744